

EDGARD DARIMONT

RECLAME- & BEESTENTEKENAAR

EXPO
27.9.25 → 4.1.26

JENEVER EN ZOO

VOORWOORD	4
1. NAAR WAARDEVERHOOGING EN TOEGEVOEGDE WAARDE VAN DE COLLECTIES (SD 01)	6
1.1. Het herkennen van ICE (OD 01.01)	6
1.2. Het gericht verwerven van roerende collectie i.f.v. ICE (OD 01.02)	6
1.3. Waardering als uitgangspunt voor restaureren of ontzamelen (OD 01.03)	6
1.4. (Participatief) onderzoek (OD 01.04)	6
1.5. Diverse andere (basis)acties m.b.t. SD 01	7
2. NAAR HOOGWAARDIGE BORGING EN DUURZAME BEWARING (SD 02)	11
2.1. Een duurzaam (regionaal) museumdepot (OD 02.01)	11
2.2. De (verdere) ontwikkeling van borgingsinstrumenten voor immaterieel erfgoed-praktijken m.b.t. jenevervakmanschap (OD 02.02)	11
2.3. Een verdiepende collectieregistratie en doorgedreven digitale ontsluiting van de collecties (OD 02.03)	12
2.4. Diverse andere (basis)acties m.b.t. SD 02	15
3. NAAR EEN GROTER BEREIK VIA SCHERPE BRANDING EN EEN GERICHT, DUURZAAM AANBOD (SD 03)	17
3.1. Het verhogen van het aantal bezoekers door ontwikkeling van een zo optimaal mogelijk publieksaanbod op maat (OD 03.01)	17
3.2. Een spraakmakende productmix van tentoonstellingen en andere publieksprojecten (OD 03.02)	17
3.3. De inzet van digitale tools en platformen met het oog op een verscherpte online branding (OD 03.03)	22
3.4. Een duurzaamheidstoets in de publiekswerking (OD 03.04)	22
3.5. Diverse andere (basis)acties m.b.t. SD 03	23
3.6. Bezoekersresultaten	28
4. NAAR EEN VEILIGE ONTMOETINGSPLEK VIA PARTICIPATIE EN SAMENWERKING (SD 04)	34
4.1. Een kwaliteitsvolle vrijwilligerswerking en vriendenwerking (OD 04.01)	34
4.2. Een hefboom voor het onderwijs en de productiesector (OD 04.02)	34
4.3. Een inclusieve klantenervaring gebaseerd op <i>hostmanship</i> (OD 04.03)	35
4.4. Een betrouwbare partner (OD 04.04)	35

5. NAAR EEN PERFORMANT & VERDUURZAAMD ZAKELIJK BEHEER (SD 05)	37
5.1. Een kwaliteitsvol personeels- en vrijwilligersbeleid (OD 05.01)	37
5.2. Alternatieve inkomstenwerving (OD 05.02)	39
5.3. Overig financieel beheer	40
5.4. Een beschermde maar ook ecologisch duurzame museumsite en stookinstallatie (OD 05.03)	42

Fotografie: Boumediene Belbachir, Regula Ysewijn, Dominique Provost, Kobe Vanderzande, Kris Van de Sande

VOORWOORD

In 2025 zette het Jenevermuseum een volgende grote stap naar een nog meer doorgedreven professionalisering. Na een grondige hertekening van het organogram en dankzij de hogere Vlaamse werkingsubsidie mochten we een eigen stafmedewerker communicatie, een stafmedewerker publiekswerking én een conservator immaterieel erfgoed & collectiewaardering toevoegen aan ons kernteam.

Dat deze versterking van ons team onmiddellijk effect heeft op de museumwerking mag blijken uit dit omvangrijke jaarverslag. Zowel voor als achter de schermen was de inzet enorm. Het opsommen van activiteiten zou ons te ver leiden en welke zou je dan vermelden? Projecten groot of klein, gerealiseerd met meer, minder of zelfs geen financiële middelen, stuk voor stuk hebben ze hun waarde om het Jenevermuseum zowel in Hasselt en Limburg als in de rest van Vlaanderen en zelfs daarbuiten uitdrukkelijk op de museale en toeristische kaart te zetten.

Maar dat doen we als team niet alleen. Gelukkig maar! Het Jenevermuseum kan rekenen op samenwerking met de meest uiteenlopende partners: van onderwijsinstellingen, gidsenorganisaties, alcoholproducenten en preventiediensten tot theatergezelschappen, collega-musea en niet te vergeten de verschillende ondersteunende stadsdiensten. Ook onze vrijwilligers hebben een reuzeaandeel in onze succesvolle werking. Onvoorwaardelijk en altijd enthousiast staan zij voor ons klaar.

Zoals steeds hef ik graag het glas – en ja, dat mag zeker een pittige borrel zijn – op iedereen die eraan bijdraagt om de vele plannen van het Jenevermuseum waar te maken. Wat dat betekende voor 2025 lees je op de volgende bladzijden.

Gezondheid!

Davy Jacobs, directeur

**Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.*

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

1. NAAR WAARDEVERHOOGING EN TOEGEVOEGDE WAARDE VAN DE COLLECTIES (SD 01)

Vanuit een integrale en geïntegreerde benadering verhoogt het Jenevermuseum de waarde van zijn collecties door een verscherpt verzamel- en ontzamelbeleid. Via eigen en extern onderzoek zorgt het museum voor een sterk toegevoegde waarde van het roerende en immateriële erfgoed m.b.t. het jenevervakmanschap.

1.1. HET HERKENNEN VAN ICE (OD 01.01)

1.1.1. "Jouw jeneverfoto's en recepten met jenever(bes) in onze collectie"*

- Na de aanwerving van een 'conservator immaterieel erfgoed – mondelinge geschiedenis – collectiewaardering' in mei 2025 werd een voorbereidend onderzoek opgestart naar gelijkaardige projecten bij andere erfgoedorganisaties. Hierbij werd beslist om in eerste instantie te focussen op het verzamelen van foto's en de invalshoek van het verzamelen van jeneverrecepten te bewaren voor een potentieel later project. De uitvoering van het project wordt voorzien in de tweede helft van 2026.

1.1.2. Audiovisuele registratie van jenevertradities: thema 'kerstmarkten' en thema 'studenten & jenever'*

- Door de aanwerving van een 'conservator immaterieel erfgoed' wordt dit project verschoven naar 2026.

1.2. HET GERICHT VERWERVEN VAN ROERENDE COLLECTIE I.F.V. ICE (OD 01.02)

1.2.1. Aankoop (via veilingen)*

- In 2025 werden 3 objecten aangekocht via veilingen. 27 objecten werden via particulieren aangekocht.

1.2.2. Erfenissen van privéverzamelaars/privéverzamelingen*

- Visievorming rond erfenissen van privéverzamelaars en privéverzamelingen in het algemeen wordt meegenomen binnen het onderzoekstraject rond de veldtekening van jenevererfgoed in Vlaanderen (cf. 1.4.1.). Door prioriteit te geven aan andere projecten werd dit project nog niet opgestart.

1.2.3. Hedendaags verzamelen: visieontwikkeling en afspraken m.b.t. verzamelen samen met commerciële distillateurs*

- Visievorming rond hedendaags verzamelen wordt meegenomen binnen het onderzoekstraject rond de veldtekening van jenevererfgoed in Vlaanderen (cf. 1.4.1.). Ter voorbereiding van het uitwerken van een visie, maakt de conservator deel uit van de collegagroep rond hedendaags verzamelen van FARO.

1.3. WAARDERERING ALS UITGANGSPUNT VOOR RESTAUREREN OF ONTZAMELEN (OD 01.03)

1.3.1. Waardering deelcollectie labomateriaal*

- In het kader van de 'Basiscursus waarden in de praktijk' van FARO die de conservator immaterieel erfgoed volgde, werd in het najaar een plan opgesteld voor de waardering van de deelcollectie labomateriaal. De uitvoering van dit waarderingsplan situeert zich in 2026 en start met het op punt stellen van de collectieregistraties van de betrokken objecten.

1.4. (PARTICIPATIEF) ONDERZOEK (OD 01.04)

1.4.1. Veldtekening 'jenevererfgoed in Vlaanderen' om zo de eigen (onderzoeks)expertise uit te dragen en lokaal onderzoek te stimuleren*

- In 2024 werd na een gesprek met ETWIE op 24 mei 2024 en met Bert Woestenborghs (CAG) op 5 november 2024 door de conservator een startnota opgemaakt waarin de mogelijke klijtlijnen en aandachtspunten voor het project worden beschreven. Deze aanzet werd in 2025 intern besproken. Door prioriteit te geven aan andere projecten kon slechts één actie plaatsvinden, nl. een bezoek aan de heemkring van Hechtel-Eksel, waar kennisgemaakt werd met hun werking en hun erfgoed rond jenever. Wordt verder verfijnd in 2026.

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

1.4.2. Onderzoeksproject 'graficus Edgard Darimont'*

- Het onderzoek rond de Hasseltse reclametekenaar Edgard Darimont (1909-1980), in 2018 opgestart in samenwerking met expert Karl Scheerlinck, mondde in 2025 uit in het project 'Jenever en ZOO. Edgard Darimont, reclame- & beestentekenaar, dat liep van 27 september 2025 tot 4 januari 2026. Zie verder.

1.4.3. Stokerijen in en rond Antwerpen*

- Ooit was Antwerpen rijk aan jeneverstokerijen. Welke evolutie maakten deze door? Waar lagen de meeste stokerijen? Welke was de relatie tussen de haven en jenever? Een vrijwilliger werkte in 2025 verder aan het samenbrengen van onderzoeksresultaten samen in een lijvig document. In het onderzoek zitten waardevolle elementen die de komende jaren mogelijk kunnen resulteren in publieksacties en/of inhoudelijke ontsluiting via Wiki-platformen. Een totaalproject rond het onderzoek wordt momenteel niet opportuun geacht.

1.4.4. Onderzoeksproject 'Cafés spelen'*

- In het najaar van 2024 gaf het Jenevermuseum aan het Geheugen Collectief de opdracht om heuristisch onderzoek te verrichten m.b.t. cafés spelen en/of cafésporten. Primaire bronnen en secundaire literatuur worden in kaart gebracht in een rapport met aanbevelingen voor mogelijke pistes voor verdiepend onderzoek (2025-2026) en afbakening van de thema's en subthema's, de tijdsperiode(s) en eventuele geografische reikwijdte van mogelijke verdiepende onderzoekslijnen (fase 2) i.f.v. het onderzoeksmateriaal. Begin 2025 werd dit heuristisch rapport afgeleverd aan het Jenevermuseum. In de zomer van 2025 werd beslist om in navolging van dit eerste rapport de opdracht te geven voor een verdiepend onderzoek, gefocust op het thema 'kansspelen'. In 2026 gaat het museum aan de slag met dit onderzoeksrapport en bekijkt het de volgende stappen.

1.4.5. Onderzoeksproject 'Toverlantaarns en anti-alcoholpropaganda'

- Na eerdere contacten afgelopen jaren naar aanleiding van zijn doctoraat werd in 2024 beslist om samen met onderzoeker Bart Moens (UAntwerpen) een project op te starten rond toverlantaarns en anti-alcoholpropaganda. Bart Moens haalde dr. Margo Buelens-Terryn mee aan boord. Op basis van eerdere onderzoeken werd in 2025 de onderzoekslijn 'anti-alcoholpropaganda en vroege visuele media' verder uitgediept. Dit zal in 2026 uitmonden in een publieksproject met onder meer een tentoonstelling en publicatie.

1.4.6. Onderzoeksproject 'Hasseltse stokerijen'*

- Na het project over stokerij Smeets (2011) en stokerij Fryns (2022) valt de keuze op de Hasseltse stokerij Severy om de geschiedenis van de stokerij grondig te onderzoeken. De eerste contacten met de familie Severy werden gelegd. Een vrijwilliger zette de schouders mee onder het historische onderzoek. Door omstandigheden en andere prioriteiten van de vrijwilliger lag dit project in 2025 nagenoeg stil. Verdere aanpak en hoe dit project naar het publiek vertaald zal worden, wordt in 2026 onderzocht.

1.5. DIVERSE ANDERE (BASIS)ACTIES M.B.T. SD 01

1.5.1. Uitbreiding van de museumcollectie

- De museumcollectie werd in 2025 uitgebreid met 250 objecten waarvan 207 schenkingen, 30 aankopen, 12 via ruil en 1 overdracht. 106 geïnventariseerde objecten zijn het gevolg van een inhaalbeweging door achterstand in registratie.
- In totaal bestaat de collectie eind 2025 uit 30.914 geïnventariseerde objecten.
- Enkele bijzondere aanwinsten uit 2025 zijn:

Beeldende kunst

JM.2025.0018.00	Johannes Lodewijk Moerman, Cafésène met borrel, 1892 (olieverf op paneel)
JM.2025.0195.00	Henri Timmermans, De Laatste Karambol, 1883 (olieverf op paneel)
JM.2025.0217.00	Piet Verhaert, De Goede Fles, 1875 (olieverf op paneel)

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

Promotiemateriaal

JM.2025.0011.00	Affiche Chassart Radio Luxemburg voor stokerij Dumont de Chassart, 1950
JM.2025.0013.00	Ontwerp baanaffiche Bitter Rossi, een ontwerp van Julian Key, 1966
JM.2025.0014.00	Kunstdruk affiche Martini, een ontwerp van Julian Key, 1973
JM.2025.0015.00	Affiche voor stokerij Feyten, Mechelen, ca. 1950
JM.2025.0016.00	Reclamebord (glacoïde) voor stokerij Vermaerke, Gent, 1920-1930
JM.2025.0017.00	Dienblad voor stokerij Deymann, Brussel, 1920-1940
JM.2025.0021.00	Flipperkast Red & Ted's Road Show van fabrikant Williams Electronics Games, 1994
JM.2025.0148.00 t/m JM.2025.0163.00	Ontwerpen van Herman Verbaere voor baanaffiches voor Bénédictine, 1953-1960
JM.2025.0193.00	Juwelenkistje in bakeliet met promotie voor stokerij Bruggeman, Gent, 1925-1950
JM.2025.0222.00	Kaartspel van Distillerie Levailloise, Leval-Trahegnies, 1884-1914
JM.2025.0248.00	Reclamekaart Elixir du Japon van stokerij Brias, Brussel, ca. 1905

Consumptiemateriaal

JM.2025.0020.00	Borrelglasje Shlock van stokerij Notermans, Hasselt, ca. 1920-1930
JM.2025.0166.00	Likeurstel, bestaande uit karaf en zes likeurglasjes voor stokerij Frys, Hasselt, ca. 1950-1970

Verpakkingsmateriaal

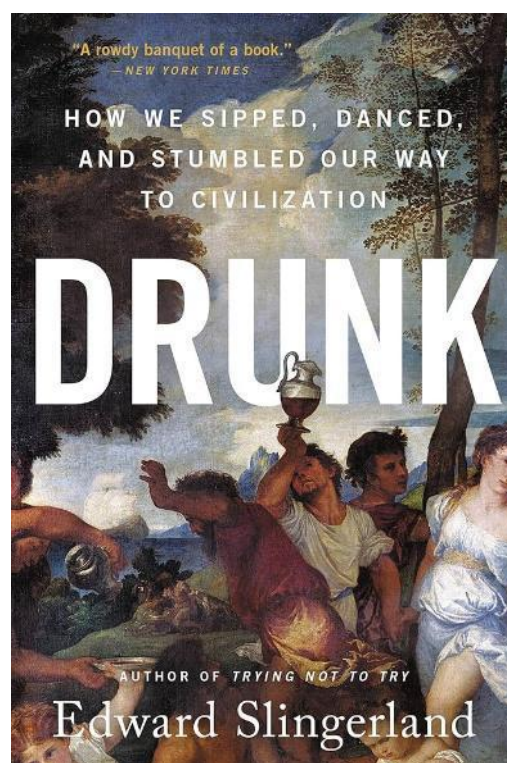
JM.2025.0025.00	Verpakking in plastic 'Het wonder ei', voor advocaat van stokerij Neefs, Antwerpen, 1960-1970
JM.2025.0216.00	Stoop van Distillerie Levailloise, Leval-Trahegnies, 1884-1914
JM.2025.0235.00	Fles Oude Genever Boerenkrijg van stokerij Robben-Delbon, Hasselt, 1934-1961 (gevuld)
JM.2025.0238.00	Likeurfles Elixir van stokerij Robben-Delbon, Hasselt, 1934-1961 (gevuld)

Archivalia

JM.2025.0204.00	Factuurboek van Distillerie Levailloise, Leval-Trahegnies, 1914-1915
JM.2025.0207.00	Visitekaartje van Alfred Masy, Leval-Trahegnies, 1900-1914
JM.2025.0227.00	Omslag met brieven rond oorlogsschade bij Distillerie Levalloise, 1917-1922
JM.2025.0229.00	Plattegrond van brouwerij en stokerij Hayen in Ulbeek, 1944

1.5.2. Uitbreiding van de collectie documentatiecentrum

- De bibliotheekcollectie van het documentatiecentrum telt eind 2025 2.368 titels.
- Interessante aanwinsten zijn:
 - Jeroen Derks, Zestig miljoen jaar borrelen: een korte geschiedenis, Boom, 2024
 - Jeroen Derks, De illusie van drank: een prikkelend perspectief op proeven, Leeuwarden, 2019
 - Etienne Jacques, Le temps de distiller: fabriquer des spiritueux et monter sa micro-distillerie, Parijs, 2024
 - Jean-Marie Lejeune, La distillerie nationale Fouassin: une entreprise Liégoise remarquable (1866-1953), Brussel, 2025
 - F. Schoofs, Les impuretés des alcools, eaux-de-vie & genièvres fabriqués en Belgique, Luik, 1912
 - Edward Slingerland, Drunk: how we sipped, danced, and stumbled our way to civilization, New York, 2021

1.5.3. Erfgoed en mobiliteit

- Bruiklenen in de permanente presentatie of in bewaargeving: de langdurige bruiklenen van het Museum aan de Stroom (MAS) in Antwerpen, het Industriemuseum in Gent en van 2 privécollecties bleven in 2025 behouden.
- Bruiklenen aan derden:
 - De langdurige bruikleen van 8 objecten aan het BELvue Museum in Brussel blijft behouden tot 2026.
 - Bruikleen van 5 objecten aan het Huis van Alijn in Gent voor de tentoonstelling 'Ja santé!' die liep van 22 juni 2024 tot 27 april 2025.
 - Bruikleen van schilderij van Josse Impens, Het partijtje dobbelen in de kroeg, aan het Speelkaartenmuseum in Turnhout voor de tentoonstelling 'VALS, Rules are for fools!' die loopt van 1 november 2025 tot 30 november 2026.

1.5.4. Reproductie- onderzoeks- en infovragen m.b.t. de collectie

Behalve talrijke vragen rond de financiële waarde van objecten – om deontologische redenen doet het museum geen waardebepalingen – krijgt het Jenevermuseum ook info- en onderzoeksvragen over jenevererfgoed. Verder ook vragen voor reproducties van collectiestukken voor publicaties of tentoonstellingen.

- In 2025 ging het om 5 reproductieaanvragen van collectiestukken.
- In 2025 ging het om 33 vragen van zowel verzamelaars, heemkringen, genealogen, studenten e.d. hoofdzakelijk m.b.t. de historiek van verschillende Belgische jeneverstokerijen of met een vraag over een specifiek object.

**Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.*

2. NAAR HOOGWAARDIGE BORGING EN DUURZAME BEWARING (SD 02)

Met het oog op 'vindbare', 'bruikbare' en 'zichtbare' collecties zet het Jenevermuseum actief in op hoogwaardige borging en duurzame bewaring van zijn immateriële en roerende collecties en van de daartoe gebruikte methodieken of processen. Prioriteit hierbij gaat naar het verdiepen van de basisregistratie en het optimaliseren van de fysieke bewaarinfrastructuur.

2.1. EEN DUURZAAM (REGIONAAL) MUSEUMDEPOT (OD 02.01)*

- In 2025 werd tijdens de besprekingen van de gemeentelijke meerjarenbegroting door het bestuur beslist om het depotproject niet mee op te nemen in de begroting. Vanaf 2026 wordt onderzocht of en hoe de huidige beschikbare depotruimte kan geoptimaliseerd worden.

2.2. DE (VERDERE) ONTWIKKELING VAN BORGINGSINSTRUMENTEN VOOR IMMATERIEEL ERFGOEDPRAKTIJKEN M.B.T. JENEVERVAKMANSCHAP (OD 02.02)

2.2.1. Verdieping van de borgingspraktijk 'Iedereen Jeneverbaron'*

- De conservator immaterieel erfgoed voerde in 2025 een analyse uit van de anekdotes die in het verleden verzameld werden in de sessies van 'Iedereen Jeneverbaron' (2017-2020). Hieruit konden al bruikbare conclusies getrokken worden over het potentieel van deze data en de verderzetting van het project. Het Jenevermuseum besliste vanuit deze conclusies om vanaf 2026 telkens gemiddeld 2 sessies van 'Iedereen Jeneverbaron' te organiseren, minstens 1 bij een specifieke beroepsgroep en 1 in een provincie buiten Limburg. Het gebruik van deze data bij gidsbeurten of in de museale opstelling wordt verder geëxploreerd.

2.2.2. Traject 'Levend erfgoed filmen in de praktijk'

- Het Jenevermuseum diende een kandidatuur in om als piloot mee te doen aan het project 'Levend erfgoed filmen in de praktijk' van Bokrijk | Vakmanschap & Erfgoed en Werkplaats immaterieel erfgoed. De conservator immaterieel erfgoed formuleerde met de museumstoker een voorstel om de productie van de huislikeuren in beeld te brengen. Onze inzending werd niet weerhouden. In het kader van dit traject worden er in 2026 nog openbare studiedagen en workshops aangeboden. De conservator immaterieel erfgoed zal hieraan deelnemen en relevante inzichten meenemen naar toekomstige projecten en vooralsnog de specifieke aspecten van de traditionele productie van likeuren in beeld te brengen.

2.2.3. Productie van huisjenever en huislikeuren*

- Het Jenevermuseum houdt authentieke 19de- en vroeg-20ste-eeuwse recepturen van jenever en likeur levend en produceert ze in even authentieke 19de- en vroeg-20ste-eeuwse apparatuur. Het museum geeft zijn bezoekers de mogelijkheid om deze huisproducten te proeven als deel van de museumbeleving; een borrel is inbegrepen in de toegangsprijs. De huisgemaakte producten worden ook per glas of fles verkocht in het proeflokaal. Op die manier verzekert het Jenevermuseum de verderzetting van deze immaterieelerfgoedpraktijk. In totaal werd 2.039,8 liter jenever en likeur afgevuld.
- Afgelopen jaar werden de volgende hoeveelheden Hasseltse Graanjenever 40% vol afgevuld:
 - 624 kruiken van 70 cl
 - 74 flessen van 50 cl (ledengeschenk voor de vzw Nationaal Jenevermuseum Hasselt)
 - 281 flessen van 100 cl (schenkflessen voor het proeflokaal)
- Afgelopen jaar werden volgende hoeveelheden Vatgerijpte Hasseltse Graanjenever 40% vol (Jos T.) afgevuld:
 - 285 kruiken van 70 cl
- Afgelopen jaar werden volgende hoeveelheden Hasseltse moutwijnjenever 43% vol (Adam S.) afgevuld:
 - 0 kruiken van 70 cl
- Afgelopen jaar werden de volgende hoeveelheden Goudwater 38% vol (Marie V.J.) afgevuld:
 - 652 flessen van 50 cl
 - 171 flessen van 100 cl (schenkflessen voor het proeflokaal)
- Afgelopen jaar werden de volgende hoeveelheden afgevuld Oranjebitter 38% vol (Adrien D.G.) afgevuld:
 - 329 flessen van 50 cl
 - 81 flessen van 100 cl (schenkflessen voor het proeflokaal)

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

- Afgelopen jaar werden de volgende hoeveelheden Elixir 35% vol (Louis W.) afgevuld:
 - 376 flessen van 50 cl
 - 105 flessen van 100 cl (schenkflessen voor het proeflokaal)
- Afgelopen jaar werden de volgende hoeveelheden traditionele citroenjenever afgevuld n.a.v. de Hasseltse Jeneverfeesten
 - 50 flessen van 100 cl (schenkflessen voor het proeflokaal)

2.3. EEN VERDIEPENDE COLLECTIEREGISTRATIE EN DOORGEDREVEN DIGITALE ONTSluitING VAN DE COLLECTIES (OD 02.03)

2.3.1. Zeer nauwgezette opvolging integratietraject Vlaamse erfgoeddatabanken met daaruit volgende acties*

- Aanvankelijk stond in het voorjaar van 2025 de migratie naar het collectiebeheersysteem Museumplus ingepland, deze werd echter herhaaldelijk uitgesteld omwille van vertragingen bij de leverancier Zetcom. In 2025 voltooide meemoo een data-analyse. Op basis hiervan deed de dataconservator aanpassingen in de data die noodzakelijk zijn in het kader van de migratie. Eind november kreeg de dataconservator toegang tot de testomgeving en werden de eerste gecontroleerde tests uitgevoerd. De resultaten hiervan werden voorgelegd aan meemoo. De dataconservator bereidde het schema van de gebruiksrechten en -rollen van Museumplus voor.
- Daarnaast is er in 2025 ook een traject doorlopen m.b.t. de verwerkersovereenkomst. Er waren onderhandelingen tussen de DPO van de stad Hasselt en meemoo over de bepalingen in de verwerkersovereenkomst. Uiteindelijk diende de dataconservator een nieuw collegedossier in met de geactualiseerde verwerkersovereenkomst, deze werd goedgekeurd door het college in september 2025. De overstap naar de productieomgeving van Museumplus zal in het voorjaar van 2026 plaatsvinden.

2.3.2. Proactieve online ontsluiting van deelcollecties waarvan de basisregistratie in orde is

- In het kader van het project Vlaamse erfgoeddatabanken, ging erfgoedplus.be in het najaar van 2025 offline. Aangezien de migratie naar Museumplus niet is voltooid, is de collectie van het Jenevermuseum ook nog niet zichtbaar op erfgoeddatabank.be. Op erfgoedinzicht.be wordt momenteel het grootste aandeel van de collectie van het Jenevermuseum online toegankelijk gemaakt. Op dit platform staan nu 7.586 collectiestukken. Goed beeldmateriaal is essentieel voor publicatie op Erfgoedinzicht. Daarnaast publiceren we nu enkel beelden waar geen rechten op rusten (zie 2.3.5.), bijgevolg is de selectie iets kleiner dan in 2024. We streven er wel naar om het aandeel jaarlijks uit te breiden door in te zetten op kwaliteitsvolle collectiefotografie en collectiedigitalisering.
- Dankzij het contentpartnerschap met meemoo kunnen we via www.artinflanders.be collectiebeelden die tot het publieke domein behoren gratis downloadbaar ter beschikking stellen. In 2025 werden 48 beelden ontsloten via dit platform en werden 57 downloads geregistreerd. Het gaat voornamelijk over foto's van de productieapparatuur die dankzij de dienstverlening van meemoo kwaliteitsvol werd gefotografeerd.
- Na de acties rond rechten klaren (zie 2.3.5.) was het mogelijk om de collectiebeelden die publiek domein zijn op te laden op de beeldbank Wikimedia commons. Er is een categorie aangemaakt 'Collections in Jenevermuseum Hasselt' waaronder de beelden zijn ondergebracht. Er is gekozen om dit stapsgewijs aan te pakken per deelcollectie. De affiches, postkaarten en porseleinkaarten werden dit jaar op het platform geplaatst, in totaal gaat het om 587 beelden. Deze beelden kunnen vrij in verschillende formaten gedownload worden en vrij hergebruikt worden door een breed publiek. Via het GLAM Wiki dashboard kunnen we monitoren hoe vaak deze worden geraadpleegd, zie: [Views | GLAM Wiki Dashboard](#).
- Een oude dataset van 5.777 objecten zichtbaar op Europeana, de Europese website voor erfgoed. Het gaat hier om een datadump die via erfgoedplus.be verliep.
- Een 24,5% van de totale collectie van het museum is nu online toegankelijk. De raadpleegbare objecten zijn een mooie weerspiegeling van de diversiteit van de collectie.
- De referenties naar de collectie anti-alcoholtijdschriften (Het Volksgeluk, Le Bien Social en Morgenster) zijn opgenomen in de krantencatalogus van Abraham.
- De referenties naar 67 audiovisuele fragmenten die door het Jenevermuseum worden beheerd, zijn opgenomen in de catalogus van www.hetarchief.be (platform van meemoo).

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

- Een 3D-model van onze distillatiekolom Cellier-Blumenthal is beschikbaar via [Sketchfab](#).
- Op basis van een interne brainstorm werkte de dataconservator een 'Visie Collectie Online' uit. Het document zal als leidraad dienen voor de ontwikkeling van het collectieluik op de nieuwe museumwebsite, een project dat door de interne communicatiedienst van de stad Hasselt wordt geïnitieerd en in 2027 zal worden uitgevoerd. De visie vertrekt vanuit de doelgroepen en online gedragsprofielen om de functionaliteiten van het collectieluik op de eigen website te definiëren. De functionaliteiten bepalen de eisen op vlak van techniek, metadata en ontwerp.

2.3.3. Implementatie van het model voor registratie van ICE geconcipteerd door meemoo en WIE*

- In 2025 volgde de conservator immaterieel erfgoed enkele workshops/brainstorms rond het registreren van immaterieel erfgoed. Binnen Museumplus worden in de toekomst twee modules ontwikkeld rond het registreren van immaterieel erfgoed; de eerste versie hiervan werd al uitgetest. De conservator immaterieel erfgoed volgt met ondersteuning van de dataconservator de komende ontwikkelingen nauw op.

2.3.4. Verankering van methodieken uit het LOD-project*

- In het eindrapport fase III van het project 'stokerijen als LOD via Wikiplatformen' staat geformuleerd hoe we de methodieken en kennis uit dit project willen implementeren in de dagelijkse museumwerking. Dit plan voor verankering wijkt af van de actie zoals in het beleidsplan geformuleerd: "Producten, merken en apparatuur als LOD". We zetten in eerste instantie dus niet in op het publiceren van producten en merken en productieapparatuur als linked open data via Wikidata maar wél op de ontsluiting van collectiebeelden in het publiek domein via Wikimedia commons. (zie 2.3.2 en 2.3.5. voor realisaties). De reden hiervoor is dat dit meer aansluit bij de wensen van het brede publiek en direct vertrekt vanuit de collectiestukken van het museum (we zijn 'eigenaar'), in plaats vanuit het onderzoek rond jenevererfgoed. Daarnaast voerde de dataconservator dit jaar een verkennend onderzoek om de tweede pijler van het plan voor verankering in actie om te zetten, namelijk een project rond het 'taggen' van collectiebeelden met inhoudelijke trefwoorden (eventueel via crowdsourcing, project voor de 3 Hasseltse Musea).

2.3.5. Onderzoek naar auteursrechten op collectie-/beeldmateriaal en eventuele ontsluiting*

- Met behulp van de beslissingsboom zoals uitgewerkt in het rechtenbeleid van de Hasseltse musea, zijn in 2025 de rechten geklaard voor de collectie van het Jenevermuseum. We hebben nu zicht op het rechtenstatus van de objecten: 11.580 objecten zijn publiek domein en op 1.373 objecten rusten er nog auteursrechten. Er is dus een groot potentieel aan beelden om via de beeldbank Wikimedia commons te ontsluiten. De eerste stappen voor ontsluiting van collectiebeelden via dit platform zijn al gezet (zie 2.3.5.) 18.349 objecten hebben nog het right statements label 'copyright not evaluated' gekregen, dit is te wijten aan het feit dat we op dit moment te weinig info over de vervaardiger of vervaardigingsdatum hebben. Verder onderzoek is nodig om de rechtenstatus van deze objecten te kunnen verfijnen. In 2025 werd het onderdeel 'rechtenmetadata' toegevoegd aan het CEST-invalboek objecten, waardoor we al deze informatie ook systematisch konden registreren in Axiell Collections.
- Met de externe fotograaf Dominique Provost, waarmee we een raamcontract hebben voor collectiefotografie, werd bovendien de licentie CC-BY-SA 4.0 afgesproken voor collectiebeelden van 3D-objecten die hij maakte in het verleden en voor nieuwe opdrachten in de toekomst. Hierdoor ontstaan er bij de reproductie van de 3D-objecten geen extra auteursrechten.

2.3.6. Thesaurustraject jenevererfgoed*

- Project in samenwerking met CAG, die hierin omwille van hun expertise met Getty AAT de trekker is. Dit wordt terug op de agenda gezet in 2026.

2.3.7. Afstemming van interne digitaliseringsprocessen i.f.v. het collectiemanagement*

- De migratie naar Museumplus is voor veel aspecten een onmisbaar vehikel om de optimalisering van de digitale collectieprocessen waar te kunnen maken. Een belangrijk onderdeel hierin is een beeldbeheersysteem om de collectiebeelden te kunnen beheren en ook een doorstroom te voorzien naar het MAM-systeem van meemoo voor de lange termijnbewaring van de moederbestanden. Ook zal het een meerwaarde zijn als het documentbeheer rond bruikleenaanvragen, conservaties en restauraties kan worden meegenomen in Museumplus.

**Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.*

Aangezien de migratie naar dit collectiebeheersysteem is uitgesteld naar het voorjaar van 2026, verschuift dit punt mee.

- Interne brainstorm n.a.v. de praktijkdag 'Digitale cultuur verzamelen' geïnitieerd door de epadataconservator. Omdat digitale technologieën onze cultuur steeds meer vormgeven, is het belangrijk om aandacht voor digital born erfgoed te hebben. Echter tot op heden verzamelt het museum voornamelijk fysieke objecten. Tijdens de brainstorm werden o.m. volgende vragen onder de loep genomen: Hoe gaan we om met digital born materiaal? Nemen we het op in de collectie en hoe verhoudt het zich t.o.v. de fysieke collectie? Welke selectiecriteria passen we toe? Welke drempels zijn er? Uiteindelijk is het de bedoeling om hierover een visie te vormen die we opnemen in het collectieplan.

2.3.8. Registratie

- **Algemeen**
 - Momenteel zijn er 30.914 collectiestukken geïnteriseerd in Axiell Collections.
 - Onthaalmedewerkers helpen wanneer het kan bij de registratie en het aanvullen van de beschrijvingen in de collectiedatabase. In 2025 betrof dit voornamelijk de koppeling van de juiste afbeeldingreferenties aan de objectrecords in Axiell Collections en het invoeren van de rechtenmetadata.
- **Digitalisering**
 - In november 2025 werden van 100 objecten kwaliteitsvolle hoge resolutie foto's genomen door Dominique Provost, kunstfotograaf.
 - Samen met het Stadsarchief Hasselt hebben de Musea Hasselt een raamcontract voor het digitaliseren van papieren collecties. Concreet voor de musea betekent dit dat voor de periode 2022-2025 jaarlijks een deel van de papieren collectie door een professioneel bedrijf hoogwaardig gedigitaliseerd wordt. Ook voor 2025 werd een belangrijk contingent aangeleverd met ongeveer 5.000 scans als resultaat.

2.4. DIVERSE ANDERE (BASIS)ACTIES M.B.T. SD 02

2.4.1. Acties m.b.t. passieve conservering: project VIBE

- Het Jenevermuseum werd geselecteerd als één van de 12 partners in het VIBE-project van de Vlaamse Erfgoedbibliotheken. Met dit project wil de Vlaamse Erfgoedbibliotheken de bewaaromstandigheden en de materiële staat van de geselecteerde bibliothecaire collecties (boeken, tijdschriften, kranten enz.) in kaart brengen. In de tweede helft van juli 2024 werd gedurende 5 dagen de collectie van het Jenevermuseum geanalyseerd. De resultaten van het project werden bekend gemaakt op 1 april 2025. Er volgde een rapport voor de museumbibliotheek van het Jenevermuseum. Op basis van dit rapport worden de komende jaren een aantal verbeterpunten in de werking van de bib aangebracht.

2.4.2. Restauraties

- Ingrepen in de stokerij:
 - noodherstelling van een "bocht" in de stookkolom: de oude metalen bocht werd vervangen door een koperen bocht
 - nieuwe klep onder beslagkuip voor een efficiëntere werking
 - nieuwe stoomcollector: de oude was doorgeroest
 - nieuwe dichtingen stoompomp voor een efficiëntere werking
 - nieuwe oliedruppelaars voor de stoommachine voor een zuiniger werking
 - verschillende lekkende kranen vervangen met het oog op minder waterverbruik

2.4.3. Kennis- en expertisedeling als vorm van duurzame bewaring van onderzoeksresultaten

- De dataconservator nam deel aan de collegagroep 'digitale collectieregistratie' door Faro en hield een presentatie over het project 'Belgische jeneverstokerijen als LOD via Wiki-platformen'.
- De dataconservator nam deel aan de Publiekdomeindag van meemoo (09/01) en hield een presentatie over het project 'Belgische jeneverstokerijen als LOD via Wiki-platformen'.
- De dataconservator nam deel aan het bovenlokaal museumoverleg en gaf een toelichting over de stand van zaken van de migratie naar Museumplus (16/10).

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

2.4.4. Project 'likeurstooktafel'

- Naar aanleiding van een onderzoek van de Universiteit van Antwerpen en DCJM rond de omgang met roerend erfgoed in immaterieel-erfgoedpraktijken, kwam het plan om een topstuk van het Jenevermuseum (de likeurstooktafel uit stokerij Severy) te operationaliseren, in een stroomversnelling. De bedoeling is om de likeurstooktafel zodanig te restaureren dat deze opnieuw gebruikt kan worden voor het maken van likeuren.
- De conservator immaterieel erfgoed zal dit project samen met de museumstoker trekken. In 2026 zal de voorbereiding van dit traject plaatsvinden, waardoor het museum hopelijk vanaf 2027 aan de slag kan gaan met de restauratie en operationalisering van de likeurstooktafel. Op die manier kan de museumstoker de likeurstooktafel gebruiken om het vakmanschap voor het maken van likeur te laten beleven door onze bezoekers.

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

3. NAAR EEN GROTER BEREIK VIA EEN SCHERPE BRANDING EN EEN GERICHT, DUURZAAM AANBOD (SD 03)

Het Jenevermuseum bereikt *on site* en *online* een groter, bovenlokaal en verscheiden publiek. Het realiseert dit via een verscherpte branding met het accent op vakmanschap, traditie en smaak, met een laagdrempelige, gerichte maar gevarieerde erfgoed- smaakbeleving én met een communicatie & marketing afgestemd op de doelgroepen van het museum.

3.1. HET VERHOGEN VAN HET AANTAL BEZOEKERS DOOR ONTWIKKELING VAN EEN ZO OPTIMAAL MOGELIJK PUBLIEKSAANBOD OP MAAT VIA DE VERFIJNING ÉN VERRIJKING VAN (DIGITALE) BEZOEKERSDATA DIE OOK EEN DOELGROEPSPECIFIEKE COMMUNICATIE & MARKETING MOGELIJK MAKEN (OD 03.01)

3.1.1. Ontwikkeling van een strategie voor het implementeren van een *customer relationship management tool*

- Verschillende diensten van stad Hasselt zijn vragende partij voor de implementatie van een CRM-tool. Er zijn heel wat GDPR-drempels die eerst onderzocht en opgelost moeten worden. De dienst lokale economie experimenteert alvast op een kleine schaal met een tool en zal haar ervaringen delen.

3.1.2. Periodieke organisatie on site en online van kwantitatieve en kwalitatieve bezoekersbevragingen*

- In juni 2024 werd een nieuw ticketing-/reservatieprogramma NextGen geïmplementeerd op maat van de stedelijke musea. Vanuit dit programma worden alvast *after service mails* uitgestuurd met de vraag naar een korte evaluatie van het museumbezoek. De input die hieruit verkregen wordt, is vooralsnog beperkt maar wordt meegenomen bij de evaluatie van de museumwerking.
- In het voorjaar van 2022 werd een grootschalig publieksonderzoek georganiseerd voor alle Vlaamse musea, onder de noemer 'Museum22'. Dit onderzoek werd aangeboden door ICOM Belgium Flanders in samenwerking met Universiteit Antwerpen en LMR (facilitator van grootschalige onderzoeksprojecten). Dit onderzoek kreeg ondertussen een vervolg op Europese schaal. En voor Vlaamse en Brusselse musea werd dit onderzoek in 2025 onder de nieuwe (internationale) naam 'Sentomus'. Het Jenevermuseum nam deel. Het onderzoek loopt tot en met maart 2026 waarna we de resultaten zullen analyseren. In 2025 vulden exact 300 bezoekers de bevraging in.

3.1.3. Implementatie van een (structureel) communicatieplan om het permanent museumaanbod te promoten*

- In 2025 werd een expert communicatie en marketing aangeworven. Zij kreeg in 2025 de tijd om kennis te maken met het museum en zich in te werken zodat in de loop van 2026 een communicatieplan kan opgeleverd worden.

3.1.4. Heroriëntatie van de communicatie over groepsbezoeken i.f.v. de veranderende samenstelling van groepen*

- Zie 3.1.2.

3.2. EEN SPRAAKMAKENDE PRODUCTMIX VAN TENTOONSTELLINGEN EN ANDERE PUBLIEKSPROJECTEN (OD 03.02)

3.2.1. Tijdelijke expo's – Differentiatie in het ontwikkelen van het tentoonstellingsaanbod*

- **Tijdelijke expo 'Bottles 'n Borrels' (25 mei – 31 augustus)**

Vier tweedejaarsstudenten communicatie van de hogeschool PXL organiseerden de expo 'Bottles 'n Borrels'. Creativiteit de vrije loop laten gaan, dat was de opdracht die onder meer Piet Stockmans, Kim Duchateau en Souâd Feriani kregen. Elk van de 13 kunstenaars kreeg de opdracht om de ondertussen iconische jeneverkruijk van het Jenevermuseum te bewerken of verwerken. Op die manier verkregen de studenten 13 unieke creaties.

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

- **Tijdelijke expo 'Jenever en ZOO. Edgard Darimont (1909-1980). Reclame- en beestentekenaar'**
(27 september 2025 – 4 januari 2026)

De naam Darimont doet vaak niet meteen een belletje rinkelen, ook niet als graficus. Toch is één van zijn creaties beroemd onder verzamelaars en liefhebbers van grafisch ontwerp: zijn affiche met twee lenige giraffen voor de Antwerpse Zoo. Dieren vormden een geliefd thema voor Edgard Darimont. Maar hij was veel meer dan alleen een 'beestentekenaar'. Hij ontwierp affiches voor diverse bedrijven en organisaties en creëerde een breed scala aan publiciteitsmateriaal voor stokerijen en bedrijven in Hasselt en ver daarbuiten. Zijn productiviteit was indrukwekkend en buitengewoon divers naar vorm en inhoud. Zijn werk leverde een belangrijke bijdrage aan de visuele identiteit van veel ondernemingen.

Bij de expo, gecureerd door kunsthistoricus Karl Scheerlinck, verschenen een publicatie en merchandising en werden verschillende publieksactiviteiten georganiseerd. In navolging van de digitale strategie werd ook de Wikipediapagina over Edgard Darimont substantieel aangevuld in het Nederlands en vertaald naar het Engels. De pagina werd in 2025 513 keer geraadpleegd.

3.2.2. Vaste tentoonstelling – Differentiatie in het ontwikkelen van het tentoonstellingsaanbod*

- **De Jenevermoord**

De (gratis) interactieve museumspeurtocht werd in 2025 2.231 (2024: 2.167) keer gespeeld.

- **Met de geestendetector op stap**

De (gratis) interactieve audioguide werd in 2025 89 (2024: 73) keer uitgeleend.

- **Flipperkast 'Red & Ted's Road Show' in het proeflokaal**

In het proeflokaal werd een originele flipperkast van producent Williams uit 1994 geplaatst, vooral gekend omwille van de toevoeging geanimeerde pratende hoofden. De kast werd voorzien van de nodige historische duiding en is dagelijks bespeelbaar door bezoekers tussen 13u en 17u.

- **'Storysmelling' - project 'Verbreiding en verdieping van de smaak- en geurbeleving in de vaste presentatie'**

- In 2025 werkten Gelo Studio en olfactorisch kunstenaar Peter de Cupere het concept van de geur- en smaakbeleving technisch verder uit. Gelo Studio ontwierp een scenografie om de geuren te presenteren; Peter de Cupere werkte na feedback van een focusgroep de volgende geuren verder uit: ossenstal, graanbeslag, de Demer anno 1900, de pest en dronkenschap.
- In dit project wordt ook aandacht besteed aan 'alcoholsensibilisering en preventie' o.a. door allerlei mythes en fabels rond alcoholgebruik te ontkrachten en door te verwijzen naar hulporganisaties.
- Voor dit project wordt samengewerkt met AnyMedia die tactiele borden voorzien op relevante plaatsen in het museumparcours om de scenografie toegankelijker te maken voor blinden en slechtzienden.
- Om plaats te maken voor dit project werden de "metabox" en het "geurenwiel" in de vaste presentatie alvast verwijderd.
- Het project liep om financiële redenen enige vertraging op maar de oplevering van het project wordt voorzien in de loop van 2026.

- **Verwijdering "metabox" en "geurenwiel" uit de vaste presentatie**

- Om plaats te maken voor het project 'Storysmelling' werden de "metabox" en het "geurenwiel" in de vaste presentatie alvast verwijderd.
- Dit maakte mogelijk dat de expo 'Bottles 'n Borrels' kon plaatsvinden op de eerste verdieping van de schuur.
- Dit maakte mogelijk dat het gelijkvloers van de schuur en de oude wasserij konden inzetten als ruimtes voor de expo 'Edgard Darimont. Beesten- en reclametekenaar'.

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

3.2.3. Activiteiten – Differentiatie in het ontwikkelen van workshops/events/rondleidingen inspelend op de (gastronomische) trends in smaak- en erfgoedbeleving en maatschappelijke trends rond verantwoord alcoholgebruik*

- **Bake pairing met Regula Ysewijn (28/02)**

Naar aanleiding van Hasselt à la Carte selecteerde voormalig jeneverambassadeur bij elk van onze huisgestookte jenevers en likeuren een bijpassend Belgisch gebak plus een boeiend verhaal. Bij de workshop/proeverij werd een receptenboekje uitgegeven.

Deelnemers: 20

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

- **Student @ the museum (03/04)**
Voor studenten van de Hasseltse hogescholen en universiteit gaven onze meester-stoker en conservator een woordje uitleg resp. over het productieproces en de geschiedenis van jenever. De stafmedewerker publiekswerker ging samen met hen én met promillebrillen aan de slag.
Deelnemers: 53
- **Erfgoeddag (27/04)**
Tijdens de Erfgoeddag werd tussen 14u en 16u in tijdsloten van 10 minuten voor de gelegenheid het spel 'De Jenevermoord' aangeboden met live action medewerkers in de rol van de verdachten.
Toegang (hele dag) en deelname gratis
Aantal bezoeker: 115
Deelnemers Jenevermoord: 77
- **Kunstennacht (08/05)**
Vier studenten van PXL Music lieten zich inspireren door de "geluiden van de jenever". Dat leverde van 18u tot 23u vier verschillende performances op rond o.a. geluiden van het productieproces, volkse jeneverliederen en reclameboodschappen voor jenever.
Toegang gratis
Aantal bezoekers: 503
- **Opening expo 'Bottles 'n Borrels' (24/05)**
Tijdens de opening van deze expo werd een optreden voorzien van BAM Liveshow.
Jeneverproducenten Smeets en Fryns zorgden voor de nodige cocktails en mocktails.
Aantal bezoekers: 302
- **Activiteiten bij de expo 'Edgard Darimont (1909-1980). Reclame- en beestentekenaar'**
 - Opening expo (26/09 – locatie: UHasselt en Jenevermuseum): 223 deelnemers – panelgesprekken gemodereerd door Joris Vergeyle, een korte theaterperformance door De Machinerie, receptie gesponsord door jeneverproducent Smeets.
 - Workshop 'Lego Letterpress' met Clara Van Geel (22/11): geannuleerd wegens te weinig interesse
 - Workshop 'Beesten tekenen' met Nicolas van Overmeeren (13/12): 16 deelnemers
 - Rondleidingen in de expo door curator Karl Scheerlinck: 20 deelnemers op 24/10 en 19 deelnemers op 04/01
 - Het Jenevermuseum bood een gratis gastles aan door kunsthistoricus Karl Scheerlinck tijdens de les Geschiedenis Grafisch Ontwerp bij PXL MAD.
 - Een samenwerking met Technisch Atheneum Keerbergen stond op de planning maar werd niet uitgevoerd wegens personeelstekort bij de school.
 - Wandelkaart – beestige streetart wandelroute i.s.m. SAGA doorheen de stad: gratis te verkrijgen in het museum en bij Visit Hasselt; oplage: 500 ex. (tweede druk: 500 ex.)
- **Hasseltse Jeneverfeesten (18/10 & 19/10)**
 - De 34ste editie van de Hasseltse Jeneverfeesten zette het museum en de stad weer helemaal op stelten. Het museum was het hele weekend gratis toegankelijk.
 - Voor de derde keer stelde het museum bij de voorstelling van de vergestookte huisjenever ook een jenever(museum)ambassadeur voor. Een jaar lang draagt de huisjenever de naam van deze ambassadeur met wie in het daaropvolgende voorjaar ook allerlei activiteiten worden opgezet. De vierde jenever(museum)ambassadeur werd stripfiguur zonder woorden Boerke, voor de gelegenheid 'Borrelboerke' en 'Borrelhoerke'.
 - Als curator voor de samenstelling van het publieksprogramma werd gezelschap Cie Pol & Freddy aangesteld. Cie Pol & Freddy zorgde niet alleen voor een spectaculaire presentatie van de verse huisjenever. Op zondag zorgde het gezelschap voor een gevarieerd programma met strakke jongleerwedstrijden, absurde karaoke, heel veel humor en nog veel meer muzikale ambiance. Ook stond onze museumstoker de bezoekers te woord terwijl hij aan het fijnstoken was.
 - Aantal bezoekers: 9.440 (4.661 op zaterdag en 4.779 op zondag) (2024: 10.012)
- **Dag van de Wetenschap (23/11)**
Tijdens de Dag van de Wetenschap liet de meester-stoker op de campus van UHasselt in Diepenbeek zien hoe men van fruit een helder distillaat maakt a.d.h.v. twee proefopstellingen.

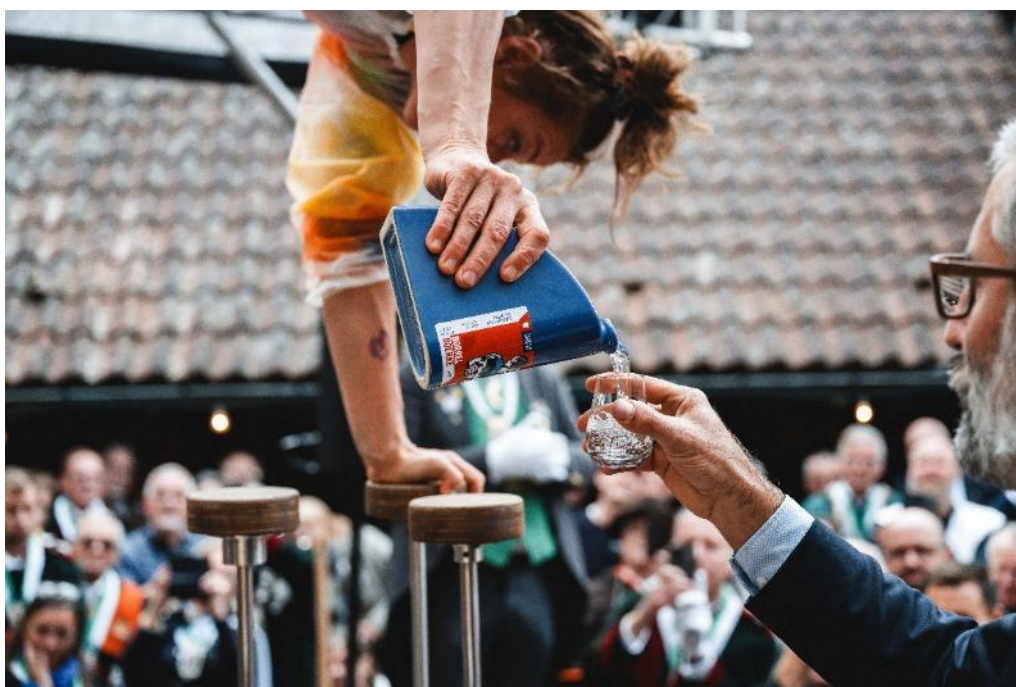
- **Jazz 'n Jenever**

Voor het tiende jaar op rij programmeerde het Jenevermuseum in samenwerking met jazzexpert en -muzikant Arne Van Coillie en vzw Jazz in Hasselt jazzconcerten onder de naam 'Jazz 'n Jenever':

- Bruno De Groote Ben Faes Duo (28/03): 31 aanwezigen
- Stefan Bracaval en Myrddin De Cauter (25/04): 59 aanwezigen
- Julien Tassin Manu Hermia Chris Joris (06/06): 22 aanwezigen
- Bert Joris en Dado Moroni (03/10): 54 aanwezigen

- **Educatief project 'Alcohol en zo'**

Cf. infra 3.5.2.

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

3.3. DE INZET VAN DIGITALE TOOLS EN PLATFORMEN MET HET OOG OP EEN VERSCHERPTE ONLINE BRANDING (OD 03.03)

3.3.1. Beeldvorming rond het vakmanschap van jenevererfgoed verbeteren door het inzetten van hoogwaardig, hedendaagse en sfeervol foto- en audiovisueel materiaal*

- In december vond een fotoshoot plaats met het oog op een foto van de binnenkoer van het museum en van de voorgevel. Er werden zowel foto's genomen 'by day' en 'by night'.
- Voor de tijdelijke tentoonstelling 'Edgard Darimont' werden promovideo's gemaakt voor verspreiding en advertising via sociale media.

3.4. EEN DUURZAAMHEIDSTOETS IN DE PUBLIEKSWERKING (OD 03.04)

3.4.1. Doorlichting van elk tentoonstellings- en evenementplan op duurzaamheid*

- **Voor de expo 'Bottles 'n Borrels':**
 - Hergebruik van expomeubilair van de expo 'IJzersterk' uit 2023
 - Het concept van deze expo bestond erin om kunstenaars aan de slag te laten gaan met keramische kruiken van de huisgestookte jenevers die omwille van productiefouten niet in de handel mogen gebracht worden.
- **Voor de expo 'Edgard Darimont':**
 - We gebruikten in totaal 173 lijsten of kaders. Slechts 16 daarvan werden nieuw aangekocht; de overige 157 kaders kwamen uit de bestaande inventaris van de Hasseltse musea. Zo beperkten we niet alleen extra kosten, maar vooral ook de milieu-impact. De productie van één nieuwe kader veroorzaakt gemiddeld 5 tot 7 kg CO₂-uitstoot. Door hergebruik vermeden we zo 785 tot 1.099 kg CO₂, goed voor meer dan 150 autoritten van Hasselt naar Brussel of het stroomverbruik van een laptop gedurende meer dan drie jaar.
 - De tentoonstellingswanden en -vitrines zullen grotendeels opnieuw ingezet worden voor de grote tijdelijke expo in 2026.
- **Voor de Jeneverfeesten:**
 - Tijdens de Jeneverfeesten werd er gewerkt met herbruikbare bekertjes voor jenever en frisdrank.

3.4.2. Doorlichting van de museale stookactiviteiten op duurzaamheid*

- In 2024 werd een onderzoek opgestart naar de mogelijkheid om de steengoed kruiken (niet recyclebaar) uit te laten voeren in glas. Het blijkt niet evident om dezelfde vorm als de iconische keramische kruik te produceren in glas. Er wordt verder onderzocht hoe eventueel zo min mogelijk van de keramische vorm kan afgeweken worden.
- Begin 2025 werd het Jenevermuseum voorzien van zonnepanelen. Een gedeelte van de opgewekte elektriciteit wordt ingezet bij de productie van jenever.

3.4.3. Doorlichting van de werking van het proeflokaal en de museumshop op duurzaamheid*

- Naar aanleiding van de expo over Edgard Darimont werd een nieuw assortiment merchandising (posters, magneten, sokken) voorzien voor de museumshop. Er werd rekening mee gehouden dat het materiaal ook verkoopbaar blijft na afloop van de tentoonstelling.
- In de shop werden nieuwe presentatiemethodes bedacht en ontworpen om nadien gerealiseerd te worden met afvalhout van de schrijnwerkerij van de stad Hasselt.

3.4.4. Doorlichting van de sociale duurzaamheid binnen de museumwerking i.f.v. bepaalde doelgroepen; zie ook OD04.03*

We verhogen de fysieke toegankelijkheid van het museum en zijn verhaal en onderzoeken hoe we bepaalde doelgroepen meer kansen kunnen bieden. Zie ook 4.3.4.

3.4.5. Inzet op alternatieve financieringsvormen bij aankoop of restauratie van collectie en bij infrastructurele aanpassingen om duurzame betrokkenheid bij de museumwerking te creëren; zie ook OD05.03*

- De vzw Nationaal Jenevermuseum Hasselt (vriendenvereniging) verklaarde zich bereid om de restauratie van de likeurstooktafel (Vlaams topstuk) financieel mee te ondersteunen, alsook om te investeren in de restauratie en hoogwaardige fotografie van de collectie.
- Het plaatsen van zonnepanelen op de daken van het Jenevermuseum werd gefinancierd door een burgercoöperatieve (Bronsgroen cv).

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

3.5. DIVERSE ANDERE (BASIS)ACTIES M.B.T. SD 03

3.5.1. Kwaliteit in gidsenwerking

- In 2025 legden 6 aspirant-museumgidsen hun proef af. 5 slaagden en konden voortaan ingezet worden voor het begeleiden van standaard museumrondleidingen.
- Op 24/09 werd een vorming georganiseerd voor de museumgidsen n.a.v. de expo 'Edgard Darimont'; curator Karl Scheerlinck en conservator Joanie Dehullu verzorgden een uitgebreide rondleiding in de expo.

3.5.2. Lancering educatief programma 'Alcohol en zo'

- Het educatieve programma voor scholen 'Kwestie van Smaak' dateerde uit 2014 en werd in 2024 volledig herwerkt en geactualiseerd. Om jongeren op een open en toegankelijke manier te laten nadenken over alcoholgebruik, combineert het museum erfgoed en smaakbeleving met een maatschappelijk verantwoorde aanpak. Jongeren krijgen eerlijke informatie over de risico's en de kans om vaardigheden te ontwikkelen voor verantwoord alcoholgebruik. De focus ligt op een positieve kijk op drink- en eetcultuur en het bewust stilstaan bij eigen keuzes. 'Alcohol en zo' werd gelanceerd en aangeboden vanaf 01/02.
- Voor deze herwerking werkte het museum samen met enkele gidsen, de stedelijke preventiedienst en deed het een beroep op informatie van het VAD.

3.5.3. Communicatie- en marketingstrategie

- **Nieuwe jeneverambassadeur 'Boerke' (en zijn geestelijke vader Pieter De Poortere)**
 - Om de branding van het Jenevermuseum rond smaakvakmanschap te verdiepen, werd ervoor gekozen om elk jaar opnieuw samen te werken met een nieuwe Jeneverambassadeur. Tijdens de jeneverfeesten wordt de nieuwe ambassadeur voorgesteld.
 - Boerke – voor de gelegenheid Borrelboerke – is een woordloze en internationaal gekende stripfiguur met goede bedoelingen maar bij wie alles steevast misloopt. Niet alleen zal Boerkes portret een jaar lang het kruiklabel van onze huisgestookte Hasseltse Graanjenever sieren, samen met geestelijke vader Pieter De Poortere worden in 2026 activiteiten georganiseerd.
 - Samen met Roularta Mediagroup werd een mediaruil onderhandeld met advertenties in Focus Knack (print en online) ter lancering van de nieuwe jeneverambassadeur.
- **Promotie van tijdelijke expo 'Bottles 'n Borrels'**
 - Naast de klassieke doelgroepen van het Jenevermuseum, richtte de communicatie over de tijdelijke expo zich ook op volgende doelgroepen: kunstliefhebbers, studenten aan kunstacademies.
 - Verspreiding van 20 A0-affiches via het Agrafanetwerk in Hasselt gedurende 2x twee weken
 - Aanwezigheid op de digitale binnen- en buitenschermen van stad Hasselt
 - Opname en verspreiding van een korte animatievideo's waarmee geadverteerd werd op Instagram en Facebook
- **Promotie van tijdelijke expo 'Edgard Darimont'**
 - Behalve op de klassieke doelgroepen van het Jenevermuseum richtte de communicatie over de tijdelijke expo zich ook op volgende doelgroepen: grafici en vormgevers (in opleiding) & geïnteresseerden in grafische kunsten.
 - Verspreiding 150 A0-affiches via Agrafa in Antwerpen en Leuven gedurende de twee laatste weken van december
 - Advertentie halve pagina in OKV-magazine
 - Advertentie postkaart en artikel in het magazine Vind (NL)
 - Samen met Roularta Mediagroup werd een mediaruil onderhandeld met advertenties in Focus Knack (print en online).
 - 3 dazibao-banners in station Antwerpen centraal tijdens de maand december
 - Aanwezigheid op de digitale binnen- en buitenschermen van stad Hasselt
 - Affichage langsheen de kleine ring rond de Hasseltse binnenstad ("boulevardaffiches")
 - Opname en verspreiding van een promospot waarmee geadverteerd werd op Instagram en Facebook
 - Een tweede advertentie op Instagram en Facebook om de randactiviteiten breder onder de aandacht te brengen

- Merchandising: vijf postkaarten (5 keer 100 stuks), jeneversokken (250 stuks), een set van vier magneten (200 stuks), een stickervel (1000 stuks) en het boek.

3.5.4. Communicatiekanalen

- **Website**

- In 2025 kende de website 50.292 sessies (2024: 49.566) waarvan 43.331 unieke bezoeken.
- De bezoekers brengen gemiddeld 2 minuut en 4 seconden op de website door (2024: 1 minuut en 53 seconden).

- **E-zine**

- De e-zines – in 2025 waren dat er 13 – geven een overzicht van nieuws en activiteiten en verwijzen daarvoor steeds naar de website.
- De openingsrate (de hoeveelheid lezers die de nieuwsbrief openklikt) is gemiddeld 48% wat op een betrokken doelgroep wijst. De gemiddelde openingsrate voor e-zines is 30% is. Onder de 20% is een slecht resultaat.
- De click through rate (dit percentage vertelt hoeveel mensen de e-mail openden en op een link klikte) is gemiddeld 2%. De gemiddelde 'CTR' voor e-zines ligt tussen de 2% en 3%. Deze rate is sterk afhankelijk van het aantal links en de aantrekkelijkheid van de inhoud.
- Eind 2025 hadden we 4.031 abonnees. In 2025 schreven 277 nieuwe abonnees zich in op onze nieuwsbrief.

- **Sociale media**

- Sinds 26 november 2012 beheert het museum zijn eigen Facebookpagina. De pagina heeft op 31 december 2025 3.137 'volgers' (2024: 2.990), hoofdzakelijk uit België 90% waarvan een kwart uit Hasselt (25%) en Nederland 8%. Evenveel mannen als vrouwen en mooi gespreid over alle leeftijdscategorieën. De pagina wordt beheerd door de directeur en de stafmedewerker communicatie.
 - In totaal werden er 159 berichten, reels en verhalen gepost, goed voor ruim 1,2 miljoen weergaven en een totale kijktijd van de reels van 4 dagen en 22 uur.
- Sinds 4 februari 2014 heeft het Jenevermuseum een eigen Instagram-account (Jenevermuseum, @jenevermuseum) met 2.454 volgers (2024: 2.309), hoofdzakelijk uit België 64% waarvan 17% uit Hasselt en 14% uit Nederland. Ongeveer evenveel mannen als vrouwen en met leeftijdscategorieën 35-44 en 45-54 als grootste aandeelhouders. Het account wordt beheerd door de directeur en de stafmedewerker communicatie.
 - Er werden 256 berichten in de vorm van afbeeldingen of filmpjes gepost in de 'feed' en/of 'stories', goed voor een bereik van 262.345 mensen en 1.728 bezoeken aan onze pagina.
- Voor de expo's werden op Facebook en Instagram betaalde advertenties geplaatst gericht op specifieke doelgroepen.

- **Kanalen stad Hasselt (burger-, cultuur- en toeristische communicatie)**

- De stad Hasselt biedt aan de stedelijke diensten en andere organisatoren verschillende geraadpleegde communicatie- en promotiekanalen aan, die het Jenevermuseum ten volle benut: het UiTmagazine dat samen met het stedelijk informatieblad de Nieuwe Hasselaar deur aan deur bedeed wordt, en dat ook mee te nemen is in de meeste Hasseltse cultuurhuizen, het eigen stedelijk e-zine, de kanalen van Visit Hasselt, de sociale media van stad Hasselt, centrale communicatiecampagnes van de stad zoals Zomer in Hasselt, enz.
- Hasselaren die een UiTpas kopen, krijgen korting bij heel wat culturele activiteiten in de stad. In het Jenevermuseum krijgen zij gratis toegang voor het museum en de expo's. Voor activiteiten als Jazz 'n Jenever kunnen zij punten sparen. Het aanbod voor de UiTpasshouders wordt via een nieuwsbrief kenbaar gemaakt.
- De stad Hasselt voorziet ook digitale affichagemogelijkheden (led-wall, affiche rond de boulevard), die het Jenevermuseum, indien opportuun en beschikbaar, gebruikt.

- **Online marketingcampagne binnen Google Grants**

- In 2025 werkte het Jenevermuseum voor het zesde jaar met het Google Grantsprogramma, dat de non-profit in staat stelt gratis te adverteren via Google Ads voor een totale waarde van \$120.000 per jaar. Hiervoor werkt het museum met een externe partner (Museummarketing) om dit budget optimaal te kunnen inzetten.

- De campagne leverde 3.537 klikken op voor een budget van €8.504, hetgeen resulteerde in 744 conversies. In 2025 werd, in vergelijking met 2024, de helft minder budget gebruikt en dat zorgde voor 70% minder conversies.
- **Belangrijkste advertenties en kortingsacties**
 - *Roularta Mediagroup*: Samen met Roularta Mediagroup werd een mediaruil onderhandeld met advertenties in Focus Knack (print en online) ter lancering van de nieuwe jeneverambassadeur.
 - *Haspas*: het museum is een van de partners van HASPAS, een initiatief van Visit Hasselt, waarbij een pas toegang verleent tot een selectie van hotspots, zoals verschillende musea, Z33, de Japanse Tuin, Abdij site Herkenrode e.d. De pas biedt ook andere voordelen bij de lokale middenstand gaande van lokale specialiteiten tot leuke gadgets. De pas is op verschillende plekken te koop tegen 18 euro. Aantal: 563 (2025: 438).
 - *Uitpas Hasselt*: Hasselaren die een Uitpas kopen, krijgen korting bij heel wat culturele activiteiten in de stad. Zij krijgen gratis toegang voor een museumbezoek en extra punten voor deelname aan bepaalde activiteiten. Aantal gratis museumbezoeken: 238 (2024: 407)
 - *Museumpas*: het Jenevermuseum lanceerde samen met meer dan honderd andere Belgische musea in september 2018 de Museumpas. Aan de pashouders geeft het museum gratis toegang inclusief consumptie, ook voor de lopende expo's. Het Jenevermuseum is ook verkooppunt voor de Museumpas. Aantal: 2.653 (2024: 2.395)
 - *Klasse Lerarenkaart*: houders van een Klasse Lerarenkaart bezoeken het museum aan kortings-/groepstarief. Aantal: 532 (2024: 415)

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

**Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.*

3.5.5. Perswerking

- **Persberichten en -momenten**
 - Februari: persbericht n.a.v. de lancering van het educatief pakket 'Alcohol en zo'
 - Februari: persbericht én persmoment (13/02) n.a.v. de zonnepanelen op de daken van het museum
 - Mei: persbericht n.a.v. de expo 'Bottles 'n Borrels'
 - September: persbericht én persmoment (26/09) n.a.v. de expo 'Edgard Darimont'
 - December: persbericht n.a.v. de bezoekerscijfers in 2025
- **Opmerkelijkste aanwezigheid in de pers en media**
 - 08/01 – RTBF: interview met Maarten Put voor 'Nathalie Guirma en citytrip à Hasselt'
 - 13/02 – HLN: Jenevermuseum Hasselt maakt alcohol bespreekbaar bij jongeren
 - 12/02 – VRTNWS: Jenevermuseum Hasselt leert jongeren over alcohol
 - 13/02 – VRTNWS: Hasselaren kunnen vanaf 125 euro mede-eigenaar worden en stroom afnemen van zonnepanelen op 5 locaties in hun stad
 - 14/02 – HBVL: Hasselaren kunnen mee investeren in zonnepanelen op gebouwen
 - 25/05 – VRNWS: 4 studenten van Hogeschool PL brengen kunst en jenever samen in nieuwe expo Jenevermuseum in Hasselt
 - 02/06 – HBVL Goed Nieuws: Studenten laten kunstenaars los op jeneverflessen in Bottles 'n Borrels
 - 26/09 – HLN: Expo 'Jenever en ZOO' brengt Hasseltse kunstenaar opnieuw tot leven
 - 26/09 – Radio 2: Jenevermuseum opent expo over Hasselaar die iconische affiches ontwierp voor ZOO Antwerpen en jeneverstokerijen (interview met Francine Darimont en Joanie Dehullu)
 - 18/10 – HBVL Goesting: Waar eet Davy Jacobs, directeur van het Jenevermuseum?
 - 18/10 – TVL: 60.000 mensen overrompelen Hasseltse Jeneverfeesten
 - 19/10 – VRTNWS: Topeditie voor Hasseltse Jeneverfeesten: meer dan 130.000 bezoekers dit weekend
 - 27/12 – HLN: Hasseltse musea zagen dit jaar 67.000 bezoekers

3.5.6. GDPR-aanpak

- Naar aanleiding van het integratietraject Vlaamse erfgoeddatabanken (migratie naar collectiebeheersysteem Museumplus) werd de dataconservator geconfronteerd met de GDPR-wetgeving en het belang van een goede verwerkingsovereenkomst. Er werd een traject doorlopen dat resulteerde in een nieuwe aangepaste verwerkingsovereenkomst conform de 'GDPR-wetgeving.
- Op advies van de DPO volgde de dataconservator hierna de verschillende interne GDPR-koffiemomenten' om de basisprincipes aan te leren en binnen de Hasseltse musea te delen. Bovendien gaf de DPO op 16 december een introductie specifiek voor team collectie en team publiek van de Hasseltse musea. De belangrijkste vraagstukken m.b.t. GDPR binnen de museale werking werden opgelijst. We denken bijvoorbeeld aan het bijhouden van contactgegevens i.f.v. inschrijvingen of uitnodigingen en fotografieopdrachten waarbij personen herkenbaar in beeld komen.
- In 2026 wordt voor deze vraagstukken een werkbaar aanpak opgesteld die bovendien GDPR-proof is. Als eerste stap maakte de dataconservator een sjabloon op voor interviewovereenkomsten waarbij de bepalingen rond privacy zijn vastgelegd.

3.6. BEZOEKERSRESULTATEN

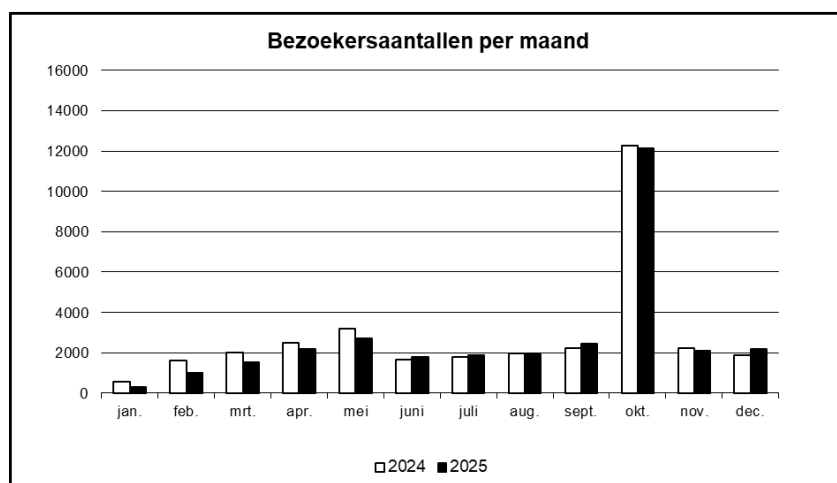
- Onze beschermde erfgoedsite (binnenkoer + museum + proeflokaal) mocht in totaal 61.034 bezoekers ontvangen, waarvan **32.149** ook effectief het museum zelf bezochten.
- Sinds 2004 worden de bezoekerscijfers ingegeven op de website van het Steunpunt Toerisme en Recreatie. Hier wordt een maandelijks overzicht bijgehouden van betalende en gratis bezoekers en het gemiddeld aantal bezoekers per dag. Daaruit leiden we af dat het museum in 2025 gedurende 288 dagen toegankelijk was met een gemiddelde van 112 bezoekers per open dag en 32.149 bezoekers in totaal.
- In 2016 werden ter hoogte van de groene toegangspoort van het museum en ter hoogte van de inkom van het proeflokaal elektronische bezoekerstellers (crosscan) geplaatst. Deze tellers registreren iedereen die resp. de binnenkoer en het proeflokaal betreedt van dinsdag tot zondag telkens tussen 9 en 18u. Dit betekent dus dat de cijfers geen absolute bezoekerscijfers zijn (ook medewerkers, gidsen, leveranciers e.d. worden geteld) maar wel een indicatie aangeven van de drukte op bepaalde plekken op bepaalde momenten op onze museumsite.

3.6.1. Crosscan binnenkoer en proeflokaal

Crosscan	2025	2024	2023	2022
Binnenkoer	61.034	58.892	58.781	57.030
Proeflokaal	37.280	35.152	27.199	27.192

3.6.2. Aantal museumbezoekers per maand

	2025	2024	2023
Januari	290	550	584
Februari	999	1.618	1.582
Maart	1.547	2.021	1.705
April	2.185	2.484	2.716
Mei	2.727	3.211	2.655
Juni	1.776	1.657	1.286
Juli	1.875	1.785	1.970
Augustus	1.928	1.986	1.959
September	2.428	2.214	2.374
Oktober	12.112	12.265	8.789
November	2.091	2.215	1.955
December	2.191	1.889	5.026
Totaal	32.149	33.895	32.601

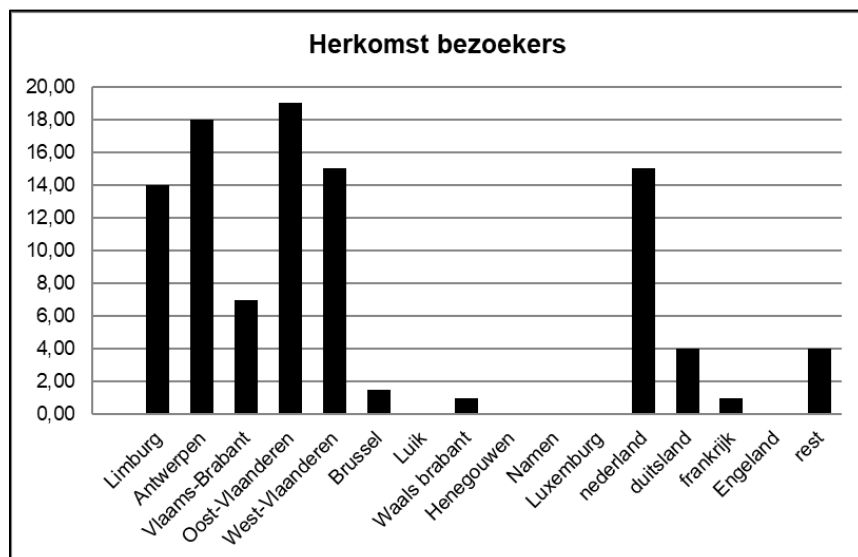
*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

3.6.3. Bezoekerscategorieën

Categorie	2025	%	2024	%
Volwassenen	14.828	46,15	15.253	46,61
Kinderen (-12 jaar)	436	1,36	326	0,62
Jongeren (13-26 jaar)	1.885	5,86	2.243	6,62
Volwassenen – groep	5.002	15,56	4.444	13,11
Scholen – groep	205	0,64	663	1,96
Uit-pas Hasselt	238	0,74	407	1,20
Opendeurdagen	115	0,36	547	0
Jeneverfeesten	9.440	29,36	10012	29,54
Totaal	32.149	100	33.895	100

3.6.4. Herkomst van de bezoekers

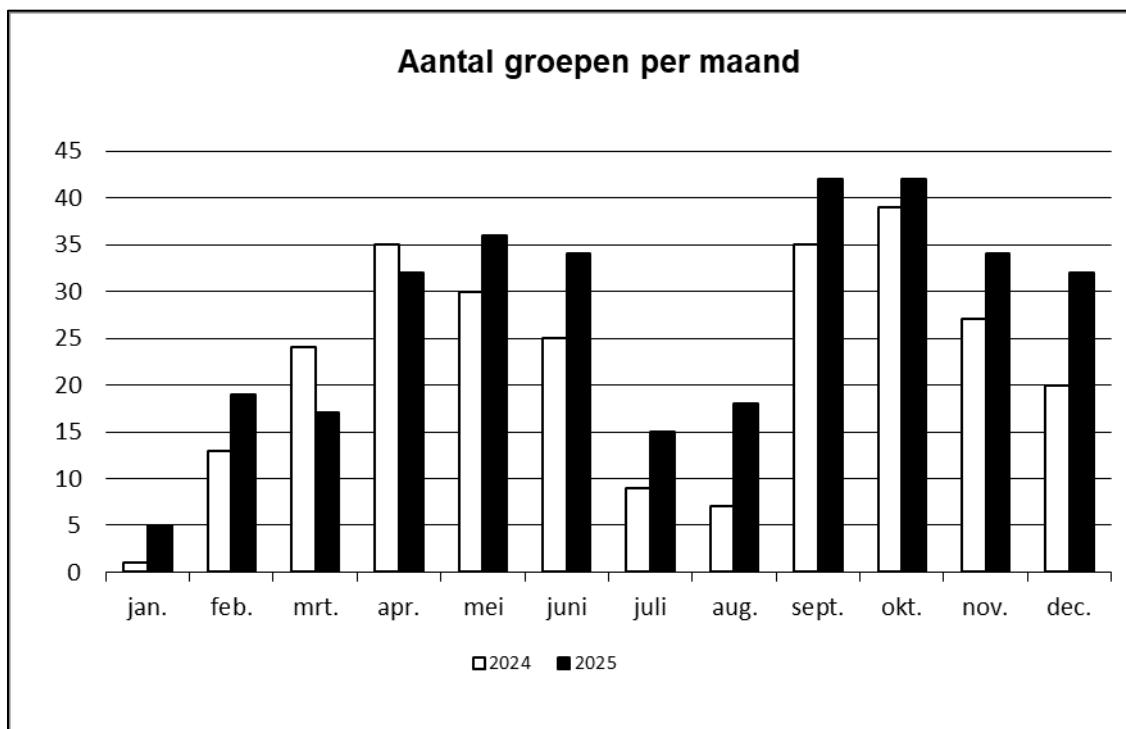
Sinds begin 2011 vraagt het baliepersoneel naar de postcode van de bezoekers. Deze wordt bijgehouden in het kassasysteem. Zo wordt gepeild naar de herkomst van de bezoekers. De bezoekers komen overwegend uit de provincies Oost-Vlaanderen (19,11 %), Antwerpen (18,01 %), West-Vlaanderen (14,56 %) en Limburg (13,97 %), Ruim 15 % van de bezoekers komt uit Nederland.

3.6.5. Aantal groepsbezoeken per maand

	2025	2024
Januari	5	1
Februari	19	13
Maart	16	24
April	33	35
Mei	35	30
Juni	23	25
Juli	10	9
Augustus	17	7
September	33	35
Oktober	36	39
November	29	27
December	25	20
Totaal	281	265

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

3.6.6. Aantal gidsbeurten per maand

	2025	2024
Januari	5	2
Februari	23	16
Maart	25	36
April	48	43
Mei	43	41
Juni	43	32
Juli	15	10
Augustus	26	9
September	59	50
Oktober	51	46
November	34	28
December	32	26
Totaal	404	339

3.6.7. Aantal gidsbeurten per taal

	2025	%	2024	%
Nederlands	334	82,71	288	84,96
Frans	27	6,66	21	6,19
Duits	18	4,44	12	3,54
Engels	25	6,17	18	5,31
Totaal	404	100	339	100

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

3.6.8. Herkomst van de groepen

	2025	%	2024	%
Limburg	86	30,60	81	30,57
Antwerpen	59	21,00	52	19,62
Vlaams-Brabant	32	11,39	43	16,23
Oost-Vlaanderen	23	8,19	7	2,64
West-Vlaanderen	13	4,63	5	1,89
Vlaanderen	213	75,8	188	70,09
Brussel	17	6,05	16	6,04
Liège	9	3,20	8	3,02
Brabant Wallon	1	0,36	2	0,75
Hainaut		0,00	2	0,75
Namur	2	0,71	1	0,38
Luxembourg	1	0,36	2	0,75
Wallonië	13	4,63	15	5,7
Nederland	24	8,54	32	8,30
Duitsland	9	3,20	18	3,02
Frankrijk	1	0,36	00	0,00
Engeland		0,00	11	4,15
Rest Europa		0,00	05	1,89
Andere continenten	4	1,42	0	0,00
Buitenland	38	13,52	46	17,40
Totaal	281	100	265	100

3.6.9. Aantal rondleidingen per thema

Rondleiding	2025	2024
Mijnheer pastoor/ tante begijn	69	58
Verhaal achter de fles	263	212
TOTAAL	332	270

3.6.10. Educatieve programma's voor jongeren

- Aantal

Programma	2025 Groepen	2025 Deelnemers	2024 Groepen	2024 Deelnemers
Alcohol en zo	4	45	30	478
Een Borrel vol Wetenschap en Technologie	6	99	5	77
TOTAAL	10	144	35	555

- **Herkomst**

Jaar	Hasselt	Rest Limburg	Antw.	Vlaams-Brabant	Oost-VL.	Waals-Brabant	NL	TOTAAL
2025	1	3	1	5		0	0	10
2024	1	7	7	8	9	3	0	35

3.6.11. Educatieve programma's voor volwassenen

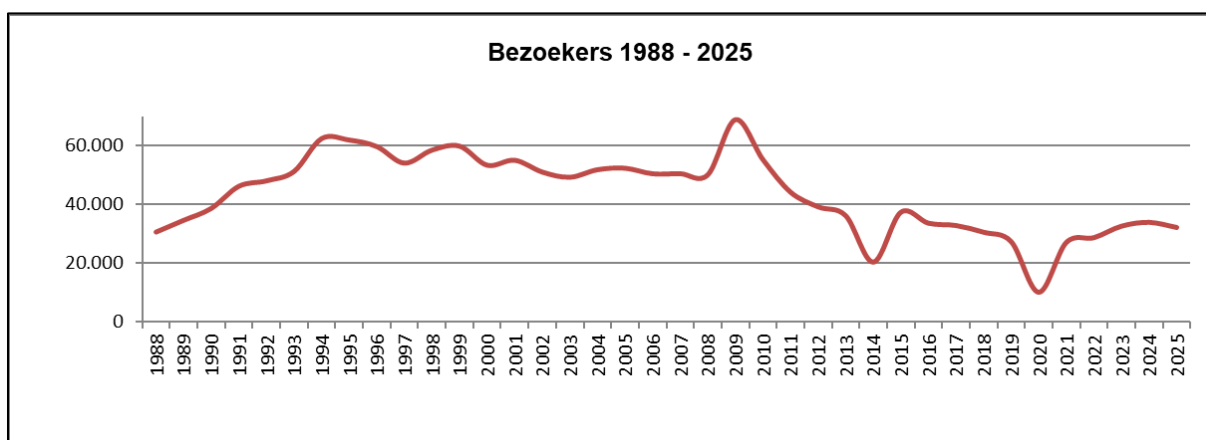
- **Aantal**

Programma	Aantal groepen 2025	Aantal groepen 2024	Aantal deelnemers 2025	Aantal deelnemers 2024
Chocolade en Jenever	13	21	170	267
Maak je eigen jenever	16	13	220	146
TOTAAL	29	34	390	413

- **Herkomst**

Jaar	Hasselt	Rest Limburg	Antw.	Vlaams-Brabant	Oost-Vl.	Brussel	West-VL.	NL	TOTAAL
2025	4	5	6	3	2	0	1	8	29
2024		11	4	3	6	3	1	6	34

3.6.12. Evolutie jaarcijfers sinds 1988

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

4. NAAR EEN VEILIGE ONTMOETINGSPLEK VIA PARTICIPATIE EN SAMENWERKING (SD 04)

De participatiegedachte loopt als een rode draad doorheen de processen die de grondslag vormen voor de museale basisfuncties. Daarom engageert het Jenevermuseum zich om elk project, elke actie of elke activiteit ontwikkeld ter versterking van de waardering van het jenevervakmanschap een participatietoets te laten ondergaan en onderzoekt het of en welke vormen van samenwerking mogelijk zijn. Hierbij stimuleert het Jenevermuseum de dialoog met professionele en niet-professionele (erfgoed)gemeenschappen en staat het als een gastvrije en veilige ontmoetingsplek open voor diverse identiteiten en meningen (multiperspectiviteit) en waar experiment mogelijk is (labofunctie). Ervaringen, kennis en competenties worden verbonden en gedeeld binnen een breder netwerk en binnen diverse gemeenschappen, wat vervolgens weer nieuwe ideeën, duurzame engagementen en relaties mogelijk maakt.

4.1. EEN KWALITEITSVOLLE VRIJWILLIGERSWERKING EN VRIENDENWERKING (OD 04.01)

4.1.1. Creatie van een vernieuwde dynamiek binnen de vriendenvereniging door ondersteuning op verschillende vlakken*

- Het Jenevermuseum voorzag 3.000 euro ter ondersteuning van de vriendenvereniging vzw Nationaal Jenevermuseum Hasselt, stelt zijn infrastructuur ter beschikking voor vergaderingen en ledenactiviteiten en ondersteunt de vzw in haar communicatie en logistiek.
- Het Jenevermuseum faciliteerde in 2025 6 ledenactiviteiten.
- De stafmedewerker publiekswerking neemt deel aan de werkgroep ledenwerking in de schoot van de vzw. Deze werkgroep kwam in 2025 4 keer samen.
- De directeur neemt deel aan het bestuur van de vzw. Dit bestuur kwam in 2025 drie keer samen.
- De directeur stelt tijdens de jaarlijkse algemene vergadering van de vzw in maart het jaarverslag van het afgelopen jaar voor en het actieplan voor het volgende werkingsjaar.
- De museumstoker ondersteunt de het project en de ontwikkeling van het authentiek 'Sint-Lambertus-Drèpke'. In de schoot van de vzw zal een werkgroep de traditie rond deze Hasseltse kruidenlikeur nieuw leven inblazen. In het kader van dit project vonden drie overleg- en proefmomenten plaats.

4.1.2. Organisatie van on boarding-/vormings-/info-/evaluatiemomenten & teambuildingmoment voor vrijwilligers (samen met de vaste medewerkers)*

- Op 30/01 werden de vrijwilligers samen met de vaste medewerkers uitgenodigd om het glas te heffen op de start van het nieuwe werkingsjaar.
- De transversale vrijwilligerswerking van Stad Hasselt
 - organiseerde op 04/03 een vrijwilligersontbijt. 10 vrijwilligers van het Jenevermuseum namen hieraan deel.
 - organiseerde op 07/11 een avondfeest waaraan 6 vrijwilligers van het Jenevermuseum aan deelnamen.

4.1.3. Evaluatie en - waar nodig - bijsturing van de bestaande functieprofielen van de vrijwilligers en deze aanvullen met nieuwe profielen i.f.v. de noden*

- Project wordt verschoven naar 2026 omwille van praktische redenen.

4.2. EEN HEFBOOM VOOR HET ONDERWIJS EN DE PRODUCTIESECTOR (OD 04.02)

4.2.1. Ontwikkeling van het museum tot een volwaardige partner in de Syntra-opleiding 'distillateur'*

- De basis werd gelegd en de afspraken werden gemaakt. Vanaf 2025 worden in de opleiding 'distillateur' twee lesnamiddagen (12/04 en 10/05) in het Jenevermuseum opgenomen worden waarbij de focus zal liggen op de productie van moutwijn. De museumstoker begeleidt, licht toe en demonstreert.

4.2.2. Ontwikkeling van een event (smaak- erfgoedbeleving) als onderdeel van hogeschoolopleidingen als communicatie- en eventmanagement (masterclass)*

- Het Jenevermuseum faciliteerde de expo 'Bottles 'n Borrels'. Dit event werd georganiseerd door de studenten van de bacheloropleiding Communicatie en Eventmanagement van de PXL. De

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

studenten stonden in voor de logistieke organisatie en een gedeelte van de communicatie. Het museum financierde het muzikale optreden en het grafisch design van de communicatiecampagne. De studenten overlegden op regelmatige basis met de stafmedewerkers publiekswerking en communicatie. Zie ook 3.2.3.

- De begeleiding van de studenten en co-organisatie van dit soort events heeft een grote impact op de werking van het museum. Omwille van het curriculum van studenten vindt dit soort event plaats in het voorjaar, wat door verschillende evenementsdagen en de opening van tentoonstellingen al een heel drukke periode is voor het museum. Samen met de betrokken docenten is gekozen om de werkwijze grondig te evalueren en op een andere manier aan te pakken.

4.2.3. Project 'Jeneverréveil', sensibilisering van distillateurs voor de jenevertraditie en de Europese erkenningslabels voor jenever*

- Project wordt verder verschoven naar een nog nader te bepalen datum. Het is zeer moeilijk om de distillateurs geëngageerd te krijgen voor een langer traject samen met het museum en Vinum Et Spiritus.

4.2.4. Stimulering van actieve archiefvorming bij de commerciële distillateurs*

- Project wordt verschoven naar 2026 omwille van praktische redenen.

4.3. EEN INCLUSIEVE KLANTENERVARING GEBASEERD OP HOSTMANSHIP (OD 04.03)

4.3.1. Ontwikkeling van een rondleiding voor geheelonthouders en/of probleemgebruikers

- Omwille van de complexiteit van het project "Storysmelling" wordt de opstart van dit project verschoven tot een nog nader te bepalen datum.

4.3.2. Oprissing van de workshopruimte

- In afwachting van de goedkeuring van de meerjarenbegroting wordt dit project ingepland vanaf 2026.

4.3.3. Permanente vorming van personeel, vrijwilligers en gidsen met de focus op het efficiënt en klantvriendelijk onthalen van alle mogelijke gasten in het museum en het proeflokaal; specifieke aandacht hierbij gaat naar inclusieve communicatie*

- Tijdens het jaarlijkse teambuildingmoment (29/01) werd niet alleen het verhaal van de Europees beschermde geografische aanduidingen (BGA's) van jenever opgefrist maar werd er ook geproefd van de diverse BGA's.

4.3.4. Diverse andere acties m.b.t. OD 04.03

- In 2025 werd de ontwikkeling van de tactiele bemiddeling verdergezet i.s.m. AnyMedia. Er wordt ingezet op een tactiel grondplan, een gids langs hoogtepunten in het museum met tactiele illustraties en verschillende onderdelen krijgen een NFC chip die zal leiden naar een online Tekst-to-speech versie van bepaalde teksten op zaal. De realisatie is voorzien voor de 2de helft van 2026.
- De **Drempelmeter** is een gratis coachingstraject aangeboden door de dienst Gelijke Kansen van stad Hasselt, begeleid door D-NA. Het is een tool om fysieke en mentale drempels die bezoekers mogelijk ervaren in kaart te brengen. Het traject bestaat uit vijf interactieve groepssessies. De publieksmedewerker nam deel aan het terugkomelement op 16/10 om de stand van zaken te bespreken over acties die drempels voor bezoekers kunnen wegnemen of verkleinen. De inzet op tactiele bemiddeling (cf. supra) is een eerste uiting van dit traject.

4.4. EEN BETROUWBARE PARTNER (OD 04.04)

4.4.1. Het Jenevermuseum engageert zich actief als partner in projecten van landelijke en regionale dienstverleners*

- Het Jenevermuseum was partner in het VIBE-project van de Vlaamse Erfgoedbibliotheken. Zie ook 2.4.1.
- Het Jenevermuseum is partner en "pilot" binnen het project 'Museumplus' van meemoo.

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

4.4.2. Deelname aan de Hasseltse Jeneverfeesten*

- De Hasseltse Jeneverfeesten zijn het grootste jaarlijkse weerkende event in de Hasseltse binnenstad met gemiddeld 100.000 bezoekers per jaar. Het Jenevermuseum is een van de hoofdparters en biedt telkens een inhoudelijk en erfgoedgericht belevingsprogramma uit.
- Zie ook 3.2.3.

4.4.3. Het Jenevermuseum is een geëngageerde en betrokken partner in lokale evenementen die tegemoetkomen aan verschillende van zijn doelstellingen*

- Het Jenevermuseum was een betrokken partner in volgende lokale evenementen:
 - Hasselt à la Carte, een initiatief van Visit Hasselt
 - Kunstennacht, een initiatief van de stedelijke cultuurdienst
 - HASPAS, een initiatief van Visit Hasselt
 - de Hasseltse Jeneverfeesten, een initiatief van de vzw Hasseltse Jeneverfeesten
- Zie ook 3.2.3.

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

5. NAAR EEN PERFORMANT & VERDUURZAAMD ZAKELIJK BEHEER (SD05)

Het Jenevermuseum is als afzonderlijke dienst ingebed in de organisatiestructuur van de stad Hasselt, waar ‘goed bestuur’ en planlastvermindering de uitgangspunten zijn voor de verdere optimalisering van de zakelijke procedures en processen inzake financieel beleid, HR-beleid en infrastructuurbeheer.

Daarbij aansluitend zorgt het Jenevermuseum binnen zijn eigen werking voor een performant zakelijk beheer met aandacht voor duurzaam menselijk kapitaal, alternatieve of bijkomende financiële middelen en zetten in op een verduurzaming van de gebouweninfrastructuur en technische installaties (inclusief de stoomstookinstallatie).

5.1. EEN KWALITEITSVOL PERSONEELS- EN VRIJWILLIGERSBELEID (OD 05.01)

5.1.1. Organisatie

• Vaste en tijdelijke medewerkers

- Het Jenevermuseum maakt deel uit van de dienst Musea van het departement Beleven en Ondernemen van de stad Hasselt. Het deelt met Het Stadsmus en het Modemuseum Hasselt een staf die bepaalde administratieve en inhoudelijke taken museabreed uitvoeren: een diensthoofd musea en een administratief bediende, een productiemedewerker, een collectiemedewerker, een technisch medewerker en een dataconservator.
- Per 1 januari werd het transversale team publiek opgeheven en werden de stafmedewerkers verdeeld over de drie stedelijke musea. Als gevolg hiervan startte Danny Van de Genachte als stafmedewerker publiekswerking voor het Jenevermuseum.
- Mede dankzij de verhoging van de werkingssubsidies van de Vlaamse Gemeenschap werden een voltijdse conservator immaterieel erfgoed en een voltijdse stafmedewerker communicatie en marketing aangeworven.
- Het kernteam van het Jenevermuseum bedraagt per 31/12 12 medewerkers of 9,6 VTE.

Directeur	Davy Jacobs	voltijds
Conservator roerend	Joanie Dehullu	voltijds
Conservator immaterieel	Noor De Fooz	voltijds (vanaf 12/05)
Museumstoker	Maarten Put	voltijds
Communicatie & marketing	Lore D'Hondt	deeltijds (80%) (vanaf 02/06)
Publiekswerking	Danny Van De Genachte	deeltijds (80%)
Onthaalmedewerkers	Daan Boonen	voltijds
	Sarien Bosmans	voltijds
	Marleen Gybels	deeltijds (50%)
	Ann Joris	deeltijds (50%) (vanaf 18/02)
	Bruno Maldoy	deeltijds (50%)
	Sabine Wolfs	deeltijds (50%)

• Vrijwilligers en stagiaires

- In totaal 11 vrijwilligers werkten voor het Jenevermuseum binnen een vrijwilligerscontract met de stad Hasselt. Zij bieden ondersteuning bij de museumwerking voor en achter de schermen.
- Van 30/01 tot 05/06 liep Louise Legein elke donderdagnamiddag stage. Louise zat in het 6de jaar aan het Atheneum GO! Next in Hasselt en ondersteunde voornamelijk in de communicatie.

• Team Directie / Team Collectie / Team Publiekswerking

De directeurs, de stafmedewerkers collectie en stafmedewerkers publiekswerking en communicatie van de drie stedelijke musea ontmoeten elkaar in een tweewekelijk/maandelijks structureel overleg.

• “Distilleertank”

- Het Jenevermuseum houdt graag voeling met het brede veld. Om zijn werking, projecten en strategieën te bespreken, te evalueren en/of bij te sturen stelde het museum in 2023 een “distilleertank” of klankbordgroep samen, met daarin verschillende stakeholders, partners en externe deskundigen, elk met hun eigen expertise.
- Op 28/11 kwam de distilleertank samen. Lopende projecten en toekomstige plannen werden besproken. Er werd ook gebrainstormd en gedebatteerd over de customer journey van 2 bezoekersprofielen van het museum, nl. de ‘smaaklover’ en de ‘actieve ontspanner’.

- **Vertegenwoordiging – lidmaatschappen**

- Het Jenevermuseum is als organisatie lid van ICOM-Vlaanderen, VVIA, Industriemusea Euregio, Herita Vlaanderen, VVBAD, Horeca Vlaanderen en Vinum Et Spiritus.
- De directeur is lid van de adviescommissie en afstemmingscommissie Cultureel Erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap. Deze commissie ziet toe op de kwaliteitsvolle organisatie en werking van de beoordelingscommissies. Op basis van de advisering in de beoordelingscommissies formuleert de commissie beleidsgericht advies aan de administratie en aan de minister van cultuur. (22/01, 25/03, 08/10 en 03/12).
- De directeur maakt deel uit van de expertencommissie Immaterieel Cultureel Erfgoed die advies levert aan de minister van cultuur m.b.t. de aanvragen in het kader van het Reglement voor opname op de Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Cultureel Erfgoed (19/03, 21/05, 03/12).
- De directeur maakt deel uit van het Raadgevend Comité van Toerisme Vlaanderen (27/10, 16/12)
- De directeur maakt deel uit van de algemene vergadering van het Centrum Agrarische Geschiedenis (28/03).
- De directeur neemt deel aan het Vlaams Museumoverleg XL (21/02, 19/09, 21/11).
- De directeur maakt deel uit van het overleg van bovenlokaal ingedeelde musea en is sinds het najaar van 2025 ondervoorzitter van dit overleg (37/02, 15/05, 16/10).
- De directeur maakt deel uit van de beoordelingscommissie voor subsidieaanvragen van de erfgoedcel ECRU (09/01, 24/02, 08/12).
- De directeur is lid van de werkgroep 'productie' binnen de beroepsfederatie voor wijn en gedistilleerd Vinum Et Spiritus.
- De directeur zat in de aanwervingsjury voor een voltijdse projectmedewerker 'collectiebeleidsplan Mijnstreek' en voor een voltijdse medewerker 'consulent erfgoedzorg' voor ECRU (23/05, 04/09, 11/09, 23/09, 29/09).
- De directeur zat in de aanwervingsjury voor een voltijdse diensthoofd Erfgoed & Toerisme voor de stad Aalst (14/10, 20/11, 16/12).
- De directeur en de stafmedewerker publiekswerking zetelen in een beleidsplanningsgroep ter voorbereiding van een stadsbreed gedragen erfgoedbeleid voor stad Hasselt (13/02).
- Het diensthoofd Musea Hasselt, de directeur en de stafmedewerker publiekswerking zijn lid van de stedelijke Erfgoedraad.
- De stafmedewerker publiekswerking maakt deel uit van de werkgroep vriendenwerking van de vzw Nationaal Jenevermuseum Hasselt (13/02, 10/04, 06/10, 08/12).
- Het museum neemt deel aan het lerend netwerk Verzamelen van erfgoed van het dagelijks leven, georganiseerd door FARO. Afhankelijk van het topic wordt beslist welke stafmedewerker deelneemt (25/02: dataconservator, 21/10: conservator immaterieel)
- De conservator zit in het collectieoverleg roerend museaal erfgoed, georganiseerd door CAG. In 2025 waren er geen bijeenkomsten, in 2026 wordt dit opnieuw opgestart.
- De conservator zat in de werkgroep visievorming bedrijfserfgoed van ETWIE (3/4, 9/5, 17/6).
- De dataconservator nam deel aan de collegagroep 'digitale collectieregistratie' door Faro.
- De dataconservator nam deel aan de Publiekdomeindag van meemoo (09/01).
- De dataconservator nam deel aan het partnerevent van meemoo (18/11).
- De conservator nam deel aan het startmoment Santé!? - Drankcultuur in Aalst en regio in het Stedelijk Museum van Aalst (30/1).

5.1.2. Motivatie tot het volgen van vakspecifieke opleidingen*

Hierna worden een aantal opleidingen en werkbezoeken opgenomen die niet noodzakelijk kaderen in de organisatiegebonden opleidingen georganiseerd door het stadsbestuur.

- 10/01 - bezoek aan het Jenevermuseum van Schiedam (eigen organisatie/deelnemers: conservator, stoker en enkele nieuwe onthaalmedewerkers)
- 05/03 - werkbezoek aan Kunstpalast (glasfadeling) in Düsseldorf (deelnemers: directeur, conservator, stafmedewerker publiekswerking, diensthoofd musea)
- 19/03 - trefdag Faam virtueel Museum (JCM Vlaanderen/deelnemer: dataconservator)
- 22/05 - studiedag persoonsnamenlijsten (organisatie: meemoo/deelnemer: dataconservator)
- 22/05 - praktijkopleiding MAM-archiefsysteem (organisatie: meemoo/deelnemer: dataconservator)
- 03/06 - Groot Onderhoud: thema Beeldvorming en representatie (organisatie: FARO/Brugge/deelnemer: directeur, conservator roerend, conservator immaterieel, stafmedewerker communicatie, stafmedewerker publiekswerking)

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

- 12/06 - DEN conferentie (organisatie: Digitaal Erfgoed Nederland/deelnemer: dataconservator)
- 23/09 - Podiumkunsten programmeren en communiceren (organisatie: Cemper/online/deelnemer: stafmedewerker publiekswerking)
- 07/10 - bezoek aan Smaakhaven (organisatie: Toerisme Vlaanderen/Antwerpen/deelnemer: directeur)
- 13/10, 4/11, 20/11 - Verkenner, groeien in je nieuwe erfgoedjob (organisatie: Faro/Brussel/deelnemers: stafmedewerker communicatie en conservator immaterieel)
- 30/10 - Scherp je communicatie aan met storytelling (organisatie: Faro/Brussel/stafmedewerker communicatie)
- 16/09, 18/11 - Basiscursus waarderen in de praktijk (organisatie: FARO/Brussel/deelnemer: conservator immaterieel)
- 23/09, 09/12 - Workshops registratie immaterieel erfgoed (organisatie: meemoo & NDE/Brussel/deelnemer: conservator immaterieel)
- 14-17/10 - Big Stuff-conferentie (organisatie: Industriemuseum/Gent/deelnemer: conservator immaterieel)
- 23/10 - Workshop digitale registratie immaterieel erfgoed in Museumplus tijdens collegagroep digitale collectieregistratie (organisatie: meemoo/ deelnemers: dataconservator en conservator immaterieel)
- 24/10 - Kick-off collegagroep duurzamer tentoonstellen (organisatie: FARO/Brussel/deelnemer: conservator en stafmedewerker productie)

5.1.3. Organisatie van teambuilding-momenten voor vaste medewerkers en vrijwilligers*

- 12/01 – teamdag vaste medewerkers – thema: Europees beschermde geografische aanduidingen van jenever – bezoek aan de Stoomstroopfabriek en bezoekerscentrum Graaf in Borgloon
- 30/01 – start nieuwe werkingsjaar & nieuwjaarsborrel samen met alle medewerkers en vrijwilligers van de stedelijke musea
- 23/06 - teambuilding met de (nieuwe) staf – thema: kennismaking onder begeleiding van Instar Management & Coaching en bezoek aan de brouwerij/stokerij 't Craeywinckelhof in Lubbeek

5.2. ALTERNATIEVE INKOMSTENWERVING VIA EIGEN EXPLOITATIE, MEDIADEALS, ECONOMISCHE PARTNERSHIPS EEN ZO OPTIMAAL MOGELIJKE EXPLOITATIE VAN PROEFLOKAAL EN MUSEUMSHOP, VIA GEOPTIMALISEERDE SPONSORWERKING EN VIA BURGERPARTICIPATIE (OD 05.02)

5.2.1. Versterking van het potentieel van de museumshop en het proeflokaal*

- Naar aanleiding van de expo 'Edgard Darimont' werd het assortiment van de museumshop uitgebreid met 'jeneversokken', stickervellen, posters, prentkaarten, magneten'. We evalueren wat goed werkt (lees: verkocht wordt) en zetten verder in op een gerichte uitbreiding van het aanbod.
- Met minimale middelen werd bij wijze van experiment de presentatie van het merchandising- en boekenaanbod in de shop en in het proeflokaal geoptimaliseerd. Ook hier wordt voortdurend geëvalueerd en bijgestuurd.

5.2.2. Onderhandeling van media- en sponsordeals*

- De drankcatering bij de openingsrecepties van de tijdelijke tentoonstellingen werd gesponsord door La Martiniquaise Benelux.
- Voor de lancering van de nieuwe jeneverambassadeur Boerke en voor de promotie van de expo 'Edgard Darimont' werd een ruildeal onderhandeld met Roularte Mediagroup (c.q. Focus Knack).

5.2.3. Initiëren van burgercoöperatieve acties; zie ook OD05.03*

- In samenwerking met de stedelijke dienst ruimte en Bronsgroen cv werden welbepaalde daken van de museumsite in januari voorzien van zonnepanelen. Via Bronsgroen cv kon de burger, c.q. de Hasselaar, aan 125 euro per aandeel mee investeren in energiezuinige stedelijke infrastructuur.

**Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.*

5.3. OVERIG FINANCIËEL BEHEER

5.3.1. Beleids- en beheerscyclus

De stad Hasselt en haar diensten passen sinds 2014 de beleids- en beheerscyclus (BBC) voor Vlaamse lokale besturen toe. Dit plannings-, registratie- en evaluatiesysteem omvat de regels voor het meerjarenplan, het budget, de boekhouding en de jaarrekening. De beleidscyclus wordt gereflecteerd in het strategische luik, de beheerscyclus in het financiële luik. De administratieve opvolging verloopt via de digitale tool BBC-suite van CIPALStad.

Musea Hasselt als lijndienst van het lokale bestuur heeft een afzonderlijke budgetlijn (functionele code 0700). Door het toevoegen van een beleidsitem verfijnt deze voor de onderscheiden musea, de stafdiensten (algemene administratie) en het depot.

- 01 Algemene administratie (gedeelde staf en gegroepeerde budgetten voor Musea Hasselt)
- 02 Depot
- 03 Jenevermuseum
- 04 Het Stadsmus
- 05 Modemuseum

De stad Hasselt is een organisatie in beweging. Deze dynamiek vertaalt zich in een voortdurende en intensere monitoring van processen en procedures, waarbij het afsprakenkader tussen de verschillende diensten voortdurend wordt bijgestuurd waar nodig. Om dit te realiseren werden een aantal tools en methodieken geïmplementeerd en rollen gedefinieerd.

Een gevolg van de efficiëntiebeweging is het centraliseren van een aantal budgetten die eerder werden toegewezen aan de musea en nu volledig werden verschoven naar een ondersteunende dienst. Het gaat hier onder meer over de budgetten voor dienstverplaatsingen, abonnementen en lidgelden, opleiding en vorming, kosten voor elektriciteit, water en gas, brandverzekering, ICT, enz. Voor zover mogelijk werden die apart opgelijst en bezorgd door de bevoegde, ondersteunende diensten en hieronder apart bij de afrekening gevoegd. Hierbij werden geen “manuren” gerekend. Voor de lonen is HR de verantwoordelijke dienst. De kosten van de eigen staf- en onthaalmedewerkers worden wel nog geboekt onder de dienst.

De investeringen worden niet langer gebudgetteerd op actieniveau maar geclusterd op het niveau van het actieplan. Pas als het project definitief wordt goedgekeurd op basis van het volledige dossier wordt het budget aan de actie en het meerjarenplannummer gekoppeld en daar geboekt. Het doel van deze beweging is om de algemene realisatiegraad voor investeringen te verhogen.

Als een lijndienst van het lokaal bestuur kan Musea Hasselt rekenen op ondersteuning van centrale afdelingen die belast zijn met onder meer de volgende taken:

- management, bestuur en ondersteuning;
- personeel en organisatie;
- informatisering en automatisering;
- financiën en controle;
- communicatie;
- gdpr en juridische zaken;
- facilitaire en technische diensten;
- secretariaten.

5.3.2. Ontvangen subsidies

- De werkingssubsidie in het kader van het Cultureel Erfgoeddecreet werd in 2025 vastgesteld op 372.373 euro.
- In het najaar van 2025 besliste de Vlaamse regering een vermindering van 5% op de werkingssubsidies van de bovenlokaal ingedeelde musea. Dat betekent dat, rekening houdend met indexeringen, het Jenevermuseum van 2026 tot 2028 i.p.v. 372.373,00 euro 356.157 euro zal ontvangen.

**Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.*

**Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.*

5.3.3. Samenvattende financiële afrekening 2025

Opbrengsten en kosten geboekt uit de werking van de transversale staf en de depotwerking van Musea Hasselt werden gedeeld door 3 (c.q. het aantal stedelijke musea) en toegevoegd aan de betreffende opbrengsten en kosten uit de werking van het Jenevermuseum.

- *Kosten 2025 voor Jenevermuseum door Jenevermuseum*

Code		
60	Handelsgoederen, grond en hulpstoffen	71.260,00
61	Diensten en diverse goederen	241.117,58
62	Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	948.882,87
64	Andere bedrijfskosten	27.908,11
Totaal 6 (kosten)		1.289.168,56

- *Kosten 2025 voor Jenevermuseum door ondersteunende diensten*

Gebouwbeheer: 121.208,55 euro (onderhoudscontracten, nutsvoorzieningen, e.d.)
 ICT: 18.688,19 euro (hosting website, onderhoudscontracten multimedia, ticketingprogramma, credits e-zine, e.d.)

- *Opbrengsten 2025*

Code		
70	Omzet	263.375,14
73	Subsidies	372.373,00
74	Andere bedrijfsopbrengsten (o.a. subsidies)	4.030,39
Totaal 7 (opbrengsten)		639.778,53

70	Toelichting bij de omzet	263.375,14
	inkomgelden en deelnamegelden uit publieksactiviteiten	154.994,78
	verkoop gerelateerd aan verkoop in proeflokaal en museumshop	108.380,36

5.4. EEN BESCHERMEDE MAAR OOK ECOLOGISCH DUURZAME MUSEUMSITE EN STOOKINSTALLATIE (OD 05.03)

5.4.1. Haalbaarheidsstudie voor de plaatsing van een regenwaterput voor het gebruik van koelwater tijdens de stookactiviteiten*

- Dit project wordt even *on hold* gezet. Het beheer van de begijnhoftuin, die grenst aan de museumstokerij en die eventueel ruimte voor een regenwaterput, gaat vanaf 2028 over in handen van stad Hasselt. Dan wordt dit project opnieuw opgenomen.

5.4.2. Doorlichting van de museale stookactiviteiten op duurzaamheid*

- Zie ook: 2.4.2. (ingrepen in de stokerij)
- Er werd gestart met een onderzoek om de kruiken in steengoed voor de huisgestookte jenevers te vervangen door een kruik uitgevoerd in glas maar met behoud van de ondertussen gekende vorm van de kruik.

5.4.3. Het Sure2050 vastgoedplan van stad Hasselt*

- Plaatsing zonnepanelen; cf. 5.2.3.
- Inzet van de educatieve ruimte van het museum als blokbar van half augustus tot half september.

5.4.4. Algemene veiligheid van personen en collectie

- In 2025 werden er 4 incidenten (o.a. vals inbraakalarm) geregistreerd in DICE voor het Jenevermuseum.

*Het sterretje geeft aan dat de betreffende actie expliciet is opgenomen in het Beleidsplan 2024-2028.

- Voor het depot op de Roode Berg werden er in 2025 6 incidenten in DICE gemeld.
- DICE is een gebruiksvriendelijk instrument waarmee op een uniforme manier alle 'incidenten' aan of met het erfgoed bij collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties worden geregistreerd.

